SUBSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2 TERS.
TELÉFONS
REDACCIÓ, 723 -- IMPREMPTA, 2.298

ANY IX.-NUM. 2.817 | BARCELONA, DILLUNS 25 DE NOVEMBRE DE 1912 | UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

El gran miting del Teatre Sala Imperi

L'enorme gentada, amb ovacions delirants, aplaudeix l'enèrgica actitut que Catalunya va a pendre si les Mancomunitats no s'aproven. - "Segadors„ y manifestació a la sortida. - La policía carrega brutalment contra la multitut

(DE L'EDICIÓ D'AHIR NIT)

Veu de patria

Ja ho hauran vist ara els polítics madrilenys, que no jugaran impunement amb el nostre poble, que aquest no's resignará a que se li escamotegi la primera petita satisfacció que del poder central anava a rebre. El gran miting d'aquest matí al teatre Sala Imperi es una demostració del determini que ha fet el nostre poble de fer sentir la seva veu amb tota la forsa que dona la justicia d'una causa santa.

Está encara en el período de la creixensa el nostre moviment nacional. Peró'ls soldats amb que tira compta, el nombre dels quals augmenta cada día, estan decidits a acceptar la batalla, a lluitar en tots els terrenys, a no deixar un moment de repós als governants unitaristes que'ns vulguin declarar la guerra, francament o amb hipocresía.

Ens ha costat als nacionalistes d'avenirnos a acullir, com a punt de partida, un projecte tant modest com el de Mancomunitats. Res d'extrany hauría estat que haguessim exigit, com a primera entrega a compte, una major quantitat d'autonomía. Peró, carregantnos de raó, ens hem avingut a admetre'l projecte, sobre tot després de les remarcables millores que la comissió del Congrés va introduirhi. Y podem passar ara perqué's contesti al nostre lleial sacrifici, a la nostra noble actitut, amb les habilitats d'uns governants de menor quantía y amb dilacions que no poden fonamentarse en cap raó de bona fe?

No, no! La negativa del nostre poble a doblegarse humilment davant l'hostilitat d'una oligarquía de polítics mediocres y estantissos, ha sigut proclamada avui solemnialment en el teatre Sala Imperi. Y la veu dels catalans no s'ha limitat a aixecarse en defensa de les simples reformes administratives del projecte de Mancomunitats, sinó que ha aclamat els principis del nacionalisme, ha exteriorizat el sentiment de patria. Poques vegades el cant sever y pregon d'«Els Segadors» ha ressonat tant fortament com aquest matí en el clos d'un local y en l'aire lliure de la vía pública. Poques vegades també la brutalitat de la policía s'ha aplicat de tant bárbara manera contra els manifestants. Semblava talment que'ls guardes de seguretat, símbol odiós de la tiranía centralista, haguessin volgut posar la seva crueltat y el seu encarnissament a l'alsada de l'entusiasme de la multitut que aixecava el nostre cant nacional y aclamava la llibertat de Catalunya.

Veu de patria es la que ha ressonat avui a Barcelona. Si a Madrid no la senten, pitjor per ells. El poble de Catalunya está en marxa y res el podrá detunar.

Abans de comensar

La mena de boycot que alguns teatres han a la política, especialment si aquesta es catalanista y d'esquerra, obliga a celebrar els nostres actes en aquesta simpática Sala Imperi, que no té les proporcions necessaries pera'ls aplecs del nostre partit.

Aixó vol dir que molt abans de l'hora anunciada pera comensar, la platea del teatre, la galería y els passadissos estaven plens de gom a gom. La gent anava enquibintse en el local, fentse amb treballs pas pels corredors, atapaits de ciutadans. Altres no podent ja entrarhi, se quedaven en els vestíbuls o en el carrer, per lo qual se pot dir que la gent que en realitat assistí al miting, fou molt més nombrosa que la que s'instalá a la sala escoltant amb relativa comoditat la veu dels oradors.

La concorrencia fou, dones, enorme, grandiosa, com en els actes més importants que ha celebrat el catalanisme. Y l'entusiasme que després en el curs dels parlaments se vessá en ovacions sorolloses y aclamacions estridents, se demostrava ja abans de donarse comens al miting.

Les converses eren apassionades, plenés de foc patriótic, valentes d'indignació, per lo que's considera una befa del govern a Catalunya.

Amb aquest estat d'esperit, sumant per tota aquella mena de vibració de les multituts aplegades per un ideal noble o per una indignació justificada, comensá l'acte.

S'obre'l miting

Poc després de les onze aparegueren éls oradors y els presidents de l'acte en l'escenari. La seva presencia fou acullida amb una gran ovació y amb visques patriótics.

Sense parar aquesta, s'anaren instalant en als seients de l'escenari'ls homes significats del Nacionalisme que assistiran al miting.

Heusaquí'ls noms que poguerem apuntar: Pere Corominas, Layret, Roig y Armengol, Gubern, Martí y Juliá, Folguera y Durán, Bastardas, Rodés, Mer y Güell, Ruiz Casamitjana, Bertrana, Rodergas, Tió, Serra y Moret, Oriol Martorell, Ballester, Sansalvador, Juncosa, Bisbal, Martínez Gras, Llorens, Juliá Maynés, Colomer, Vila, Cuadras, Estapé, Freixas, Quer, Assens, Barbará, Canals, Blanco, Borralleras, Ribera y Rovira...

Molts eltres ciutadans hi havia encara a l'escenari, els noms dels quals ens es impossible recordar.

En dúes taules hi havia representació de la prempsa barcelonina, y corresponsals de la de Madrid. L'inevitable repórter fotográfic tampoc faltá amb els consegüents dispars de magnesi.

Paraules d'obertura

Fet el silenci, en Pere Corominas s'aixecá com a president de l'acte y el declará obert amb les següents paraules:

Aquest miting, sigui quina sigui la significació dels que hi prenen part, no l'inspira més que l'amor a Catalunya. Si jo'l presideixo, no es pel meu carácter d'afiliat a un grupu determinat del Nacionalisme, sinó per la meva investidura de diputat a Corts per Barcelona.

(En aquest moment entren a l'escenari els senyors Martí y Juliá, Layret y Folguera y Durán, ressonant una fortíssima ovació.)

Feta aquesta declaració previa, he de dir dues paraules més pera explicar l'alcans de l'acte. Ara fa cosa d'un any que les Diputacions Catalanes convocaren als parlamentaris pera fer obra comú en la defensa d'un projecte que havien elaborat. Aquest projecte, acceptat per tots, se portá a Madrid, d'aont prometéren atendre l'aspiració fonamental de Catalunya que en ell bategava.

Desde aleshores ens hem sentit tots lligats amb l'obra de les nostres Diputacions, que es la de tots. An ella hem donat l'esfors, l'aquiescencia o l'entusiasme.

Donca aquesta obra está ara en perill pera alguns, per molts del tot abandonada. Nosaltres que la ferem nostra y la portarem a Madrid, varem contraure'l compromís de tirarla endavant.

Aquest es el sentit del nostre miting: apoiar la llei que es inicialment l'obra de les Diputacions. No'ns movem del costat d'aquestes amb la més perfecta disciplina. Aixequem avui la nostra veu pera dir que no permetenem que Catalunya sigui novament atropellada y que estém disposats a seguir darrera de les Diputacions fent que sigui respectat el compromís que'l Govern contragué amb Catalunya. (Ovació.)

Sr. Gubern

Ciutadans: Fará cosa d'un any que's feu en aquest teatre un miting pera demanar la derogació d'un reial decret que feria de mort el nostre Dret. Malgrat el temps que ha transcorregut, aquest reial decret no ha sigut derogat, permaneix en peu, y la seva possible aplicació pesa damunt dels nostres caps com espasa de Damocles penjada d'un fil molt prim que's pot trencar a qualsevol capritxo d'un Govern de Madrid.

D'aquella campanya esplendorosa d'estudiants ja no'n queda més que'l record. Davant nostre tenim actualment dues promeses fetes pels governants de Madrid. D'una part, la promesa de no aplicarse'l reial decret que feria el Dret català, de l'altre, la d'aprovarse'l projecte de llei de Mancomunitats.

Pera uns, la Mancomunitat representa l'autonomía de Catalunya, es la satisfacció de les aspiracions presents de la nostra patria; els regionalistes, una volta obtinguda l'aprovació de les mateixes creuen en un llicenciament de les forses catalanes que s'hauran de sumar als partits turnants.

Pera'ls altres, es una cosa esquifida y fins perillosa; pera nosaltres, nacionalistes republicans, pera'ls de l'U. F. N. R., aquest projecte de llei no conté'l reconeixement de la personalitat catalana, no satisfá els drets y les nostres aspiracions, peró es una ventatja positiva que'ns pot vivificar.

Aquest projecte, no obstant, representa una petita cosa, que la volem y estimem perqué es nostra, ha sigut feta a casa, ha sigut pastada per mans catalanes, l'hem parida nosaltres. (Ovació.)

Vives com són a Madrid les opinions absorvents y centralistes, crec jo que pera que ens donguin l'autonomía ens l'hem de guanyar, y en política lo mateix que en la guerra, les victories són segons la forsa dels exércits beligerants.

Es perillós pretendre passarse a l'enemic abans de la victoria, quan l'exército contrari encara no s'ha rendit, ni s'ha entregat, sinó que continúa amb l'arma al coll y amagat a les trinxeres. (Aplaudiments.)

Aquells que anaven per terres d'Espanya dient que Catalunya s'havía rendit davant les promeses den Canalejas, els hi podem dir que s'han ben errat.

Ha bastat, no un canvi de Govern, sinó d'un president del Consell de ministres pera que tota Catalunya se senti sotragada, pera que a la nostra patria se li inferís una bofetada. Inclús els regionalistes veuen possibles estridencies actuals, ells que com un somatent enervat predíquen eternament: pau, pau y sempre pau. (Aplaudiments.)

En Romanones es un home que podrá tenir moltes paraules pera alegarnos, peró es un polític que no té ideals, y en canvi possehix una gran ductilitat.

Aquesta ductilitat y manca d'ideals s'han empleat una vegada més en contra de Catalunya davant de les paraules dels senadors catalans quan demanen l'immediata discusió de les Mancomunitats, contestant en Romanones amb un aplassament de la mateixa. No feu aixó so!, en Romanones, no sols va aplessar la discusió de les Mancomunitats, sinó que fiduant a la paraula empenyada per Catalunya, va acusar als catalans d'hereus avariciosos.

Si en Romanones en lloc de vestir la casaca de ministre hagués portat la llansa y coraasa, tots l'haurien seguit com un nou Cid, encara que fos a peu coix (rialles) contra «esos separatistas catalanes». (Ovació.)

Qué hem de fer davant de tal engany? quina actitut hem de prendre? No soc jo qui haig de dirho. Les Diputacions, els diputats a Corts y tots aquells que tinguin cárrega representatius y que son els directors de la opinió política de Catalunya son els cridats a manar y a portarnos a la victoria.

Jo dec dirvos com a president del C. N. R. que l'entitat y jo estem disposats a seguir el camí que sigui pera demostrar an en Romanonec que'ls catalans som homes y que tenim dignitat.

Una sola cosa no estic disposat a fer: no deixarme enganyar per les promeses dels partits turnants, no ho farem, ni jo, ni'l C. N. R.

El nostre Centre complirá'l seu dever; recordeu que varem venir a la vida pública amb una bandera ben federal, ben nacionalista y ben republicana, y amb ella caurém si es que hem de caure. (Ovació.)

Sr. Folguera y Durán

Rebut amb grans aplaudiments, comensa dient:

«Catalans:

Encara que en l'acte que estem celebrant hi hagi una grossa representació de elements de l'U. F. N. R. y una altra relativament petita dels de l'Unió Catalanista, jo crec que puc afirmar, amb autorització de la dignissima presidencia, que aquest acte no es de l'U. F. N. R., sinó acte plenament, exclussivament nacionalista.

(El senyor Corominas que presideix crida a l'orador amb el qual creua breus paraules.)

Me diu el senyor Corominas, segueix dient el ilustrador diputat provincial, que lo que he dit jo ho havia manifestat ell al comensar, y que per lo tant puc jo afirmar pera que an aquí hi ha representats tots els nacionalistes de Catalunya. (Mostres d'assentiment; aplaudiments.)

Algú pot preguntar perque essent aquest acte purament nacionalista, no hi son alguns que's diuen nacionalistes y que dientse axí actúen en la política catalana. Jo us ho diré: l'Unió Catalanista va convocar a l'Assamblea de Tarragona a tots els nacionalistes catalans, y per lo tant sols se poden dir nacionalistes els que accepten els acords d'aquella Assamblea. (Molt bé.)

En quant an aquells que dientse catalanistes fan acataments a institucions y partits que nosaltres no volem acceptar, hem de dir que respectem el seu modo de pensar y d'obrar y desitjem que puguin fer obra de profit pera Catalunya, però que nosaltres som allí ont erem en les nostres santes intransigencies patriótiques. Quan ells hagin acabat les seves transaccions haurán de venir amb nosaltres, a les nostres intransigencies. (Aplaudiments.)

Entra després el senyor Folguera a explicar amb alguns detalls la gestació del projecte de Mancomunitats, recordant les proposicions per ell presentades a la Diputació en demanda de la reconstitució de Catalunya en una Diputació única.

Segueix l'historial de l'assumpte fins a la presentació del projecte a les Corts, amb el dictámen de la Comissió parlamentaria, sentant la posició de tots els grupus polítics catalans davant de la tramitació.

Després diu:

«Aquest projecte, el de Mancomunitats, va interessar a un home de govern, avui desgraciadament mort y al qual hem de reconéixer la seva noblesa. El senyor Canalejas, enamorat segurament de l'espiritualitat de aquella obra liberal realitzada a Angaterra pel gran Gladstone, va sentir l'aspiració de Catalunya. Aquest home se va portar noblement, dignament amb nosaltres y aixó s'ha demostrat bé are, que desaparegudа aquella má poderosa que feia presió sobre les oligarquíes polítiques madrilenyes, tot se ha desfet y s'ha esvalotat el galliner (rialles), com hem vist are, que ha bastat, no el canvi de govern, sinó solament el canvi d'un home, del president.

Jo, vivint en Canalejas, sempre havía confiat en que s'hauría aprovat el projecte, peró sempre també havía dubtat de que Catalunya s'hagués pogut entendre amb l'estat a l'aplicarlo. El meu pessimisme era de que Catalunya hagués pogut arrivar a un acord amb el govern, fins amb el den Canalejas, en lo referent a les delegacions qué haurien al Poder Central pera la Mancomunitat y en lo referent a l'Hisenda d'aquesta qüestió delicadissima que hauría pogut fer infeconda tota la nostra obra y inclós esser motiu de divergencies entre els catalans.

L'estat actual de l'assumpte representa una confirmació d'aquells pessimismes nostres y per altre part el fracás de la táctica de aquells que nosaltres respectém, peró no seguim.

Quan el discurs den Romanones al Senat, varem creure verament que allò era l'enterrament del projecte, una burla indigna que'ls catalans no podien tolerar.

Després s'han anat aclarint un xic les coses, peró aquestes aclaracions no son prous pera portar la tranquilitat y la confiansa a Catalunya.

Podém creure encara que triomfará el projecte? Nosaltres no'l tenim aquest criteri, nosaltres dubtém que'l poder central se presti «generosament» a donar a Catalunya, lo que es de dret y de justicia. (Grans aplaudiments.)

Diu el comte de Romanones que necessita aprovar abans el pressupostos y el tractat amb Fransa. Peró es que té algú la seguretat de que aprovats aquests, podrá complir el comte la seva promesa? (Molt bé).

Llealment hem de dir que'l projecte no s'havía de retirar y que'l fet no será una entremaliadura, será una habilitat de les clásiques en la política espanyola, peró es una deslealtat envers Catalunya. (Ovació).

Nosaltres, els nacionalistes, sabém temr serenitat y paciencia. Peró hem de dir ben alt que no'ns doném per enganyats, que seguim mantenint ben alta la nostra bandera. (Més aplaudiments).

Se tracta d'esperar?... Esperem.,, que ja la prous segles que Catalunya s'espera. (Se reprodueixen els aplaudiments). Peró es uns esperarán sentats y nosaltres esperém iradament.

Jo crec fermament que vindrá per aquells el desengany darrer, jo crec que vindrá un moment que más que caps que pensin, serán necessaris cors que vibran per la Patria y brassos que s'aixequin a exigir y... (Inmensa ovació).

Preparemnos, mentrestant.

La llibertat dels pobles, s'aconsegueix per dos camins: l'un l'ha trovat Irlanda per la generositat y la noblesa del partit liberal anglés, l'altre medi ja'l sabeu, ciutadans, el va exposar admirablement aquest home que presideix, al recomenar a la nostra joventut que más que a les arts belles dediquin les seves aficions als «sports violents». (Se reprodueix formidable l'ovació que dura llarga estona. En aquest moment a la barana del primer pis, al fons del teatre, un grupu d'entusiastes extén un cartell de tela amb una intencionada caricatura en colors den Romanones y amb aquesta inscripció: «Visca la llibertat de Catalunya!» Durant ben bé cinc minuts, el públic de peu dret aplaudeix entusiastament, repartintse'ls aplaudiments el senyor Folguera y els que posaren el cartell).

Preparemnos, que's preparí la joventut. Si vols la pau, preparat pera la guerra, diu l'aforisme. Que la nostra joventut se redressi, que surti d'aquest sopor que sembla que se n'ha apoderat tota.

Peró no esmersem estérilment els sacrificis. Guardemlos pera'l moment oportú y aleshores sí, si es precís, a donar tots la sang per la Patria».

(Ovació immensa. El senyor Folguera se veu obligat a saludar repetides voltes a la gentada que l'aclama amb entusiasme).

Sr. Rodés

Catalans:

Encara que Catalunya tingui pendent d'aprovació al Senat el projecte de Mancomunitats, encara que tingui representació propia al Parlament, encara que sembli que la batalla s'hagi de guanyar a Madrid, en realitat la batalla s'ha de guanyar a Cátalunya. (Molt bé.)

Tot será ineficás si durrera la representació parlamentaria, no hi ha un poble decidit a fer prevaldre'ls seus drets. (Aplaudiments.)

Quan en Canalejas presentá'l projecte de Mancomunitats al Congrés, se trobá amb un fort esperit d'hostilitat en la Cambra. Avui, com ollavores, el projecte troba idéntic esperit d'hostilitat en el Senat.

Aleshores, en Canalejas va veure que darrera nostre hi havia un poble y va donar la batalla y va guanyarla. Si avui Cátalunya reclama, com aleshores, l'aprovació del projecte, la batalla será igualment guanyada en el Senat com ho va ésser en el Congrés. (Molt bé.)

Ara bé, companys, ha arribat l'hora de la protesta?

Jo crec que no, sinó que ha arribat el moment de demostrar la nostra forsa. Avui ja no hem de discutir les Mancomunitats, sinó que'ns les han de donar, sinó que s'ha de complir la voluntat d'aquell home ilustre que es digué Canalejas. (Aprovació.)

Deia en Canalejas que les Mancomunitats havien d'aprovarse definitivament abans de acabar l'any. Aixó es, dones, lo que hem d'exigir. No podem creure que en Romanones estigui disposat a complir les disposicionst estamentaries den Canalejas, si com en Romanones intervé en herencies én fés quals hi han crédits y no deutes, intervé en les Mancomunitats, que es un deute que ha de pagar abans que acabi l'any. (Grans aplaudiments.)

Jo no soc pessimista. Soc pessimista davant del Senat, ont hi han arreconades les velluries de la política espanyola, peró soc obtimista mirant a Catalunya.

En Romanones es realment el que pot donar la mancomunitat. No té una gran cultura, peró es flexible de temperamnt. Si Catalunya demostra que a darrera nostre, a darrera'ls seus representants, hi ha la voluntat d'un poble, farà lo mateix que va fer en Canalejas. Conservará govern, conservará la quefatura, anirá potser contra'l seu partit, peró escoltará a Catalunya. (Aplaudiments.)

Ens en hem d'aprofitar de les divisions intestines dels liberals.

Vosaltres recordareu que quan va discutirse'l projecte en el Congrés ens preguntaven si'n teniem prou amb les Mancomunitats y nosaltres els deiem que no'ns satisfeien sinó una mínima part de les nostres aspiracions, que l'aprovació del projecte representava solament un punt de partida.

Havent dit nosaltres, o, pera realitzar l'integritat de les nostres aspiracions es precís posar tot el nostre entusiasme y tota la nostra fe pera treure triomfant del Senat, com el varem treure del Congrés, el projecte de Mancomunitats. (Ovació.)

Diuen els madrilenys que la Mancomunitat es un problema de cassinet, un afer de negocis.

Deien abans d'ahir a Madrid que'l venerable president del Senat (rialles), que tingué l'honor de firmar el Tractat de París (més rialles), defensava que en la Mancomunitat els cárregs que de la seva organització se derivin seguirán incompatibles amb la representació.

Si aquest venerable vell (més rialles), hagués sostingut lo mateix en la Llei general de l'Estat... (L'ovació formidable que'l público tributa a l'orador, impedeix an aquest acabar el paragraf.) Si aquest venerable vell —prossegueix— hagués sostingut lo mateix abans d'ahir no hauría conseguit que'l seu fill fos Conseller de la Tabacalera. (Grans aplaudiments). Aquest home está pervertint cada any, amb les seves indignitats, la política d'Espanya. (Més aplaudiments.)

Jo, com a representant d'un districte de Catalunya, us dic que'm poso incondicionalment a les ordes de les Diputacions Catalanes. Si'ns diuen que'ns esperem, ens esperarem, si'ns diuen que hem d'anar a una ferma oposició, anirem a l'oposició; si'ns diuen que no deixem aprovar el Tractat amb Fransa abans de que passin les Mancomunitats, ho farem. Crec essencial pera Catalunya que no deixem aprovar el Tractat amb Fransa sinó s'han aprovat les Mancomunitats.

Aquest Govern té una vida efímera. El dia que'l Parlament hagi ratificat el Tractat amb Fransa, tancará les portes y després, si pugen els conservadors, nosaltres no podrem ajudarlos, recordant la gestió equívoca den Maura. (Grans aplaudiments.)

Disolt el partit liberal, ont serán les Mancomunitats? Si la representació parlamentaria pot parlar en nom de Catalunya abans d'acabar l'any, el projecte quedará aprovat. (Molt bé.) Sembla que'l novembre sigui fatídic pera Catalunya mentres governin els liberals. (Aprovació.) Demá es una data de trista recordansa pera Catalunya. (Grans aplaudiments.)

Avui la nostra situació es pitjor que la d'allavors. Ara van a trepitjarse fredament compromisos contrets y si aquests se trenquessin, les ofenses serien més greus que no la que várem rebre amb aquells successos. (Ovació.)

Si'l Govern manca an els seus compromisos, hem d'estar preparats pera realitzar una cosa que sigui una altra que la Solidaritat. (Gran ovació.)

Posem, companys, tota la fe en la defensa dels nostres ideals. Així es com en Canalejas acabá fentse seu y defensant el projecte, exposantse a perdre'l poder.

Així com en Martos va dir en certa ocasió «Dios sobre todo», nosaltres, en aquests moments de lluita hem de dir: «Catalunya sobre de tot.»

Com que en nom de Catalunya tenim raó, amb el vostre esfors y la nostra justicia,— no us cápga idubte—justicia tindrem.

(Ovació xardorosa, formidable, interminable. El público, peu dret fa voleiar els mocadors y saluda amb els barrets, mentres se senten entusiastes crits de «Visca'l diputat per Balaguer!» y «Visca Catalunya!» El senyor Rodés se veu obligat a saludar diverses vegades pera apaibagar els aplaudiments frenétics del público.)

Sr. Martí y Juliá

Es rebut amb una grossa ovació.

Pera comensar, diu, dec manifestarvos que aquest acte ha enfortit el meu esperit.

En ell hi he observat com una transformació en la manera d'actuar de vosaltres y en la manera d'actuar dels que'ns han parlat. Estavem acostumats a veure celebració d'actes que creaven un gros entusiasme, peró que, en canvi, no deixaven un rastre de fermesa en l'esperit. Abans eren necessaries, pera fer vibrar les vostres ánimes, les grans imprecacions; avui solament amb l'exposició de fets n'hi ha prou pera que'l vostre esperit se sadolli d'entusiasme. Jo, que no'm sento donat a la protesta, sento goig d'aquesta transformació. Y en sento perqué crec que la protesta significa inferioritat y els forts no protesten. (Aplaudiments.)

Mai m'he avingut als procediments de l'oportunisme ;aquests procediments que un día encenen la guerra, la revolta frada y que l'endemá duen al conformisme. Els pobles, es cert, s'han de moure serenament, peró sense defalliments; la serenitat en els principis, peró fermesa en la lluita pera defensarlos.

En el món hi han tres ordes de moviments socials, regits tots tres per una norma única: el moviment religiós, el societari y el nacionalista; regits tots ells per la norma de la serenitat y la perseverancia. Y l'apartarse d'aquesta norma porta perjudicis als ideals, així com beneficis an aquells procediments oportunistes de que us parlava.

No'ns reunim pas pera quelcom extraordinari. Lo que avui succeix no es más que un incident de la lluita. La mort d'un president y les paraules del president que'l succeix no són prou pera moure un poble. Aixó no són més que lleus incidents que conviden als patriotes a enfortirse, perqué a Catalunya prossegueix el sentiment nacionalista, no tant viu com voldriem, peró més que no pas els organismes de l'Estat puguin pensarse. Y dic aixó perqué si bé algunes cops a Madrid creuen en la nostra forsa, nosaltres podem confessar que moltes evgades els nacionalistes no tenim sisquera aquella fermesa y aquella fortitut que fan impressió en els governants. En aixó l'Estat es més constant que nosaltres, ja que d'una manera persistent realitza a Catalunya una tasca desnacionalitzadora.

La Mancomunitat té per nosaltres un gros mérit, poser l'únic, y es que es filla directa nostra, filla dels catalans, revivint en un moment en la seva ánima nacional. (Aplaudiments.)

Per aquest sentit, quan menys, la Mancomunitat hem de defensarla. Hem de dir a la representació de Catalunya que darrera seu hi ha tot el poble, ja que aquest plet deriva de la voluntat expressa de la nostra terra. (Molt bé.)

Però pensem que'ls nacionalistes no hem de ser nacionalistes solament en nostres actes públics y en els moments que siguin remoguts els sentiments patriótics; sinó que n'hem de ser en tots els moments de la nostra vida. Pensem que pera assolir la llibertat, ens hem d'enfortir, perque, penseuhi bé: ja respecten tots la nostra llengua? ja teniu en compte sempre en els actes dé la vostra vida, l'enfortiment de la vida nacional? (Molt bé). Perque les grans lliberacions colectives s'han aconseguit mercés a l'enfortiment dels ciutadans. Y sols quan son forts els pobles tenen dret a exigir. (Grans aplaudiments.)

Es dolorós dirho, però'ls catalans, poques vegades fem lo que deuriem fer. En un moment donat portem el nostre entusiasme fins al límit, però es l'entusiasme passatger, el que passa, el que no deix cap base ferma, damunt la qual poguerhi construir. Si protestem de l'acció de l'Estat, contraria a Catalunya, més hem de protestar de les accions que aquí se realissin, y per propis catalans, contra l'ánima nacional de Catalunya. En cap poble hi ha dret pera realisarne y menys en el nostre, que está al comens del seu moviment nacional. (Ovació.)

Mentres Catalunya no's reanacionalisti, l'Estat continuará sa tasca. Hem d'arribar a un grau de perfecció que inspiri respecte als nostres adversaris. Si llibertat vol dir gaudiment plé de les energíes individuals, mai será llibure cap poble que no sigui perfecte. Sols aquell que arriba a tenir una vida plena ocupa'l lloc que li pertoca en l'Humanitat. (Molt bé.)

Jo poser desentono en aquest acte (veus no! no!) però prefereixo, més que parlar dels defectes dels altres, parlar dels nostres defectes. Y ho faría encara que fos agraviant, perque sé que aquell que estima no agravia. (Molt bé: aplaudiments.)

Aquesta forsa nostra, l'oferim a les Diputacions, que son pera nosaltres quelcom de gran. No ho serán encara per la seva organització legal, però ho son per l'organització que'ls nostres esperits els hi han donat. (Aplaudiments.) Y hem de dirloshi a les Diputacions, no que estem entusiasmats en aquest precís moment; sinó que som els catalans de sempre, verítables carreus damunt dels quals puguin muntarhi la seva obra. (Ovació.)

Y ara per acabar, vos vull fer una recomanació: procureu infiltrar en vostre esperit quelcom de sublimitat. No tenim dret a parlar en nom de Catalunya, sinó portem en nostre esperit la patria futura la que té d'intervenir en la civilització del món.

Grandiosa ovació que's repeteix diverses vegades.

Una veu: Visca la santa intransigencia!

Sr. Corominas

Nacionalistes catalans:

El miting toca al seu fi. Jo no estic pas ara en disposició de dirvos tot lo que voldría. Presideixo, ja ho he dit, pel meu carácter de diputat; peró además amb la més alta satisfacció humana, la qual m'obligará a dirvos algunes coses abans d'acabar.

Insisteixo en lo que he dit. Hem vingut aquí, no a fer cap acte d'indisciplina o disconformitat amb l'obra de les Diputacions catalanes. Amb elles hem anat fins ara y amb elles volem seguir. Hem vingut a manifestar el nostre sentiment per l'ofensa que s'acaba de fer a Catalunya.

Si en Canalejas ha mort, resta ferm el compromís que ell va complir tan llealment amb la nostra Patria. Perque no era sols el malhaurat president que firmava'l pacte, sinó tot el govern que ell acapdillava, que es el mateix que governa avui; no era sols Canalejas, sinó també'l Congrés, aprovant per 172 vots el projecte, y el Senat, nomenant una Comissió simpatisant amb la Mancomunitat. (Aplaudiments.)

Si tot permaneix igual, si aquí no més falta un home vilment assassinat, el projecte devía aguantarse y no ferho constituir una ofensa a Catalunya. En Romanones ha obrat malament, preterint, aplassant y devant la llei que vol Catalunya, ha obrat com un mal governant.

Y no hi valen escuses an aixó. Perque aquestes escuses no's poden acceptar, puig que no son certes ni lleals. No admetem que les Mancomunitats no's puguin discutir fins després d'aprovats els pressupostos y el tractat amb Fransa. Perque aquest tractat encara no té estat parlamentari y cada dia s'ha d'aixecar la sessió del Senat després de poques hores de sessió, perque, fora dels pressupostos no té'l govern dictámens preparats. (Molt bé.)

Tampoc podém acceptar l'altra raó que donen alguns liberals, que aleguen els com-

servadors. No podém acceptar que abans de la llei de Mancomunitats s'hagi d'aprovar un projecte d'administració local, perque això es una fugida sense cap ruó.

Lo que hi há, es que aquests que diuen tot això son enemics irreconciliables del projecte y de Catalunya. Peró no tenen la franquesa de dirho. No més hi há un enemic lleal y franc: en Montero Ríos.

Aquest ha dit que era enemic de les Mancomunitats perqué atacaven l'integritat de la patria. Aquesta es una oposició sense atenuants, sense enganys.

Jo li he de dir an aquest vell Montero Ríos que confón lamentablement la Patria, aquesta patria que com els cristians el nom de Deu, mai deurien usar en va, amb l'Estat, amb l'administració central, que es quelcom menys alt y noble. Qué hi té que veure la Patria, amb una concessió pera fer carretores o ferrocarrils. Això no pot atacar a la Patria, si acás atacará a tá Patria tlen Montero Ríos.

Davant aquesta Patria migrada don Montero Ríos, posemhi la noblesa de la nostra. Nosaltres no confonem la Patria amb l'Estat, perqué nosaltres posem en ella els sentiments més vitals y nobles, la familia y totes aquelles arrels que's fiquen en lo més pregón de les entranyes dels homes. En nom d'aquest sentiment de Patria, diemli an en Montero Ríos que'l nostre patriotisme es superior y que si pera él la Patria, es aquélla, franquesa per franquesa, nosaltres no pararém mai fins a destruir l'integritat d'aquesta Patria. (Grandiosa ovació).

Sapiguin els governants que están fent una mala obra, que treballen contra l'orde y la pau materials. Que sápiguin que lo den Romanones ho refuiem com una injuria y que contra les injuries se suben alsar els pobles que no han perdut la noció de la seva dignitat y del seu honor. (Aplaudiments).

Fan mala obra els governants, perqué tan perden la fé en l'eficacia d'aquesta política de relacions amb els governs d'Espanya.

Si aquí fa deu anys estém batallant; si portém 40 parlamentaris al Parlament de Espanya; si hem de deixar morir aquestes Corts sense profit pera nosaltres, sense aprovar un projecte ja prou migrat, això vol dir que Catalunya no ha de tenir ja fé en aquests procediments y que s'imposa emprendre una altre ruta. (Ovació).

Aquí ont es mentida del Parlament, ont se realitza la decapitació pel poder moderador dels moviments populars y se tolera tota la podridura del régim, no fóra digne de nosaltres deixar passar aquest darrer afront. Si aquest continúa, si la llei no es aprovada, com tot ho demostra, sapiguém que'n son responsables en Moret, en Maura, en Montero Ríos, en Romanones y tót lo que'ls aguanta. (Grandiosa ovació. Aclamacions).

No estic en situació de continuar més Ciutadans. El mitung y el meu parlament van a acabar.

Que sigui conclussió d'aquest acte imponent, aquest darrer paragraf:

Sápiga el govern, sápiguin el Congrés, el Senat y tots els polítics espanyols, que de la seva actitut d'ara, depén el que la nova joventut vegi si aquest ramí del Parlament es o no el que ha de seguir Catalunya. (Formidable ovació).

La sortida

"Els Segadors"

Quan en Corominas acabá la seva brillant braió y quan els aplaudiments que la reculliren foren finits, s'iniciá entre'ls reunits el cant d'«Els Segadors».

Ben prompte les notes serenes y vibrantes del nostre himne nacional ressonaren magestuoses per la sala, que era en aquells moments un fogar d'entusiasme.

Cantant el nostre himne, la multitut anà desfilant, situantse després davant del teatre, ont amb aplaudiments y visques saludava a les personalitats assistents al miting que anaven sortint del local. El tros de carrer de la Diputació, entre Balmes y Rambla de Catalunya, ofería en aquells moments un hermós cop de vista; l'animació hi era extraordinaria.

Ovació an en Corominas

Al cap de pocs instants sortí del teatre, tot embolicat, pel seu mal estat de salut, nostre ilustre amic don Pere Corominas, acompanyat del dignissim president de la Junta Municipal de l'U. F. N. R. de Barcelona, don Francisco Layret.

L'ovació que's tributá al diputat per Barcelona y al seu acompanyant fou extraordinária, quan aquells, agafant un cotxe, partiren, corrents, en direcció cap al carrer de Balmes.

Manifestació

Seguidament s'organitzá una hermosa manifestació. Milers de ciutadans embocaren per la Rambla de Catalunya, en direcció a la plassa del mateix nom. La multitut aplaudía incessantment, cantant «Els Segadors» y donant visques a Catalunya, a la seva llibertat y a les Mancomunitats. Al davant s'hi duien exteses els cartells que hi havía posats en el teatre amb les inscripcions l'un de «Visca la Mancomunitat» y l'altre de «Visca la llibertat de Catalunya».

Cárregues de policía

A l'arribar els manifestants a la Granvía, sortiren de darrera el monument den Güell, dugues parelles de policía montada y tres o quatre de peu. La policía intentá tallar la manifestació, peró aquesta, prou forta, seguí Rambla avall, fins a la plassa de Catalunya.

Quan foren els manifestants davant l'estació de Sarriá, sortiren nous policies, al manament d'un tinent coronel, que junt als que seguien als manifestants desde la Granvía, donaren una cárrega.

No obstant, la manifestació se refé y amb tot y oposarse al seu pas la forsa pública, davant de Canaletes, els manifestants pogueren rompre la linia y seguir Rambla avall.

Els crits de Visca Catalunya!, de Visca la llibertat!, d'abaix en Montero Ríos!!, de Visca la Mancomunitat!, no cessavon. Havía cessat el cant del nostre himne nacional, perqué no estaven els esperits prou serens pera dictarlo a les boques. Peró els crits d'entusiasme, els de protesta, els d'ira, no paraven un moment.

Les brutalitats de la policía

La manifestació, compacta, pretenía seguir rambles avall, peró la policía volgué, a tota costa, evitarho. Y ho feu de tal manera que presenciárem ahir l'espectacle més repugnant que hem presenciat mai en ocasions semblants.

A la Rambla de Canaletes, reforsada la forsa pública per uns contingents vinguts de totes bandes, doná una cárrega sobre la multitut. No's tingué en compte res: ni que passejaven per aquells llocs molts pacifics transeunts, ni que'ls manifestants no s'entregaven a cap orde d'excessos, ni res que pogués motivar un aagressió brutal com la que la forsa pública realitzava.

A l'acera corresponent a l'edifici del marqués d'Alella, y sota la balconada del mateix, hi havía un grupu de senyors — y amb ells una senyoreta — que a l'impuls de la brutalitat policiaca s'hi retiraren, redossantshi. Doncs, no'ls hi valgué pera res la seva previsió: els pretorians d'aquest sac de buida vanitat que's diu Sánchez Anido, arremeteren contra ells. De res valgué la presencia d'una senyoreta. Pera ells, tot era igual.

La Rambla en aquells moments presentava un trist aspecte. La cavalleria corria, esbojarrada, d'un cantó a l'altre; els venedors d'aucells cridaven, afollats, per la seguretat de les seves parades, únic medi de la seva vida; els ciutadans, sota'l sabre policiac, buscaven aixoplue en els entrades properes.

Més avall, en la cantonada del carrer de la Canuda, hi torná haver una altra cárrega, brutal com l'anterior, també com l'anterior contra ciutadans, en sa majoría que res tenien que veure ni amb la manifestació, ni amb el miting.

Peró no n'hi havía prou amb l'atropell d'obra, sinó que seguí necessari, acompanyantlo l'atropell de paraula. De les boques d'aquella gent, sortiren els insults més grollers y més infamants contra'ls catalans y contra Catalunya. Les paraules més denigrants, els conceptes més baixos, tot tinguerem de sentirnosho...

Un cavaller, del qual guardem la targeta, per sit senyor jutje de guarda, vol ferne us d'ella, s'estava tranquilament prenent vermout en el café de París, o Royal, quan un tinent coronel de la policía, amb el sabre desenvainat se li acostá, exigintli que abandonés el seu lloc. El cavaller aquell li manifestá que s'estava tranquil sense intervenir en rès, quan per tota resposta li responía'l quefe de les forses llensades contra Barcelona per en Sánchez Anido:

—Levántese usted! Usted es un m....

Y no hi valgueren protestes, perque davant d'aquella furia amb una arma a les mans no hi valien raonaments de cap mena.

A un pobre obrer, davant la Sala Mercé, l'atropellaren infquament de parraula y obra. Anava de brusa y venía de la seva feina; no s'havía fixat amb rés, no sabía de que's tractava y no obstant tingué de soportar les iniquitats de la forsa pública. Dos d'aquets infelissos que vesteixen uniforme se llensaren contra ell, bastonejantlo y sobrejantlo. El pobre home quedá sense esma sisquera de protestar.

Y una altra, encara.

Molts dels transeunts pacifics, dels que no tenien res que veure amb la manifestació, al veure la brutalitat de la forsa pública, se refugiaren en les entrades. Doncs, bé: en la del costat de la Sala Mercé n'hi havía uns quants d'aquests. Un capitá entrá dins y el convidá a que sortissin y aquells, obeint, ho feren. Y aleshores se cometé la covardía de que tres o quatre polissons que hi havía a la porta apallissaren amb els sabres, a tort y a dret, als que pacificament sortiren. Un d'ells, don Josep Caballer, fou ferit al bras esquerre, havent d'anar a la casa de socors del carrer den Barbará, ont el curaren.

La multitut que això presenciava, no pogué contenir la seva indignació y prorrompé amb crits desaforats de Visca Catalunya! A Cuba y a Filipinas no sabien ferho! Contra'ls ianquis! Visca la llibertat! Abaix en Romanones y en Montero! y altres no menys significatius!

Contra les dones y les criatures

Peró no n'hi havia prou encara. Haviem de presenciar l'atropell final, el més gros, el més vergonyós, el més incalificable.

Hi havía aleshores tot un exército de policies, de peu y de cavall, davant de Betlem, y en un moment donat, sense toc de avís, sense que rès ho motivés, aquells cavalls se llensaren contra la multitut. La confusió sigué enorme. No's respectá a ningú. Un company nostre que per devers d'informació's trobava allí rodá per terra y damunt d'ell dugues senyores, ja de certa edat, sobre les quals els policies, brutals, descarregaven els seus sabres. Un obrer aná a parar a les rodes del tramvia, que, miraculosament, parà sense que tingués de lamentarse una gran desgracia.

A la redacció tenim un devantal de criatura—de sis o set anys—tot esquissat y brut, que's perdé en aquesta gran epopeia de la policía. Els ferits foren nombrosos, els contusos, incontables.

Contra aquesta barbaritat no eren solsamtnt els catalans els que indignats protestavem. Nosaltres poguerem sentir a castellans de aquests que saben correspondre a la magnanimitat de la nostra terra, cridar contra la policía amb tota la veemencia de la seva ánima. Dels tramvies que passaven pel lloc del succés, sortien crits y veus imprecadores, que la policía al sentirlos, volia ofegarlos, fins pujant a les plataformes y insultant als que hi anaven.

Sigué una vergonya per la ciutat, proporcionada per l'incultura y la barbarie dels pretorians de Madrid. Sigué un dia de prova per Catalunya, que sab soportar, massa serenament! es brutalitats dels seus dominadors.

—Fins a quant?—deia tothom.

Y, responent a la mateixa convicció, tothom contestava:

—Fins que'ls catalans se determinin a contestar, no deixantse atropellar.

Al governador

Vingut de Sevilla, se coneix que la seva sang torera, s'ha exaltat y ha volgut oferir a Barcelona un espectacle de multituts, de sang y d'acer. Com el torero «Machaquito», ha volgut demostrarnos que en un vagó havía arribat él y en un altre els seus rotllons. Está bé. Ahir, per les boques y les mans dels seus agents ha insultat, ha escarmanat dels seus agents ha insultat, ha escarmanat, ha empaitat, ha ferit als ciutadans de mit, ha empaitat, ha ferit als ciutadans de Barcelona. Del govern civil no poden pendre trofeus sagnats de barcelonins, perqué el Govern civil de Barcelona, encara que no més sigui gráficament, es a Europa, peró les ganes hi eren en els policies d'oferirli carn catalana en la punxa dels seus sabres.

Hem presenciat moltes cárregues de la policía, peró com les d'aquest dematí, ja la anys que no'n veiem. Desde'ls queses fins als cornetes s'abraonaven contra la gent com a feres. No han respectat ni vells, ni dones, ni senyoretes, ni criatures. Encegats, com uns sádics, com si Barcelona fos una ciutat en la qual acabaven d'entrar a degoll. Darrera seu, no deixaba la policía—que era l'autoritat, que era la llei, que era la salvaguarda dels ciutadans,—més que crits de dolor, l'agrimes d'infan's y imprecacions de tots, dels obrers y dels senyors.

Y això no es protesta, senyor Sánchez Anido. Aquestes coses, imposen el silenci y se guarden, ben envoltades amb ira y ansies de revenja en el fons del cor. Vosté, com a home, deu compendre lo que volém dir. L'odi nasut aquest dematí, se conserva pera sempre més, esperant propicies ocasions de tornar mal per mal. No son gaire cristianes aquestes paraules, peró sí molt humanes.

Peró no vagi a creure are que unirém a donarli concells, pera que modifiqui la seva actitut. No tenim cap interés, molt al contrari, de que surti d'aquí com en Portela. Aquest era un viu y vosté, per lo d'avui, se veu que está per intranzigencies violentes. Nosaltres li agraim aquestes violencies. Pera remoure les passivitats acomodaticies en que haviem caigut, pera que's cridés ¡visca Catalunya! y vista la República!, posanthi l'ánima, ens feia falta vosté y això un policía que colpeja a una criatura, un agent que fereix a un ciutadá, uns cavalls que corren furients pel mitg de la ciutat, proclamant la venjantsa de l'autoritat contra'ls ciutadans que no volen limitarse a pagarla mansament.

En nom dels nostres desitjos de combatents, li donem les gracies. Les cornetes d'aquest dematí, movilitzaven un, dos, tres centenars de policies, els que fossin, que ja era difícil comptarlos, peró movilitzen també milers y milers de catalanistes que avui sentirán ràbia, peró també la confortant alegría del que veu que l'enemic plantla cara.

Al jutge de guarda

Aquest matí, varis queses y individus de l'anomenat Cos de Seguretat, han comés varis delictes en plena via pública, que la redacció d'EL POBLE CATALÁ, té'l dolor de denunciarli. Uns quants centenars de ciutadans, sortien de celebrar un miting, degudament autoritzat, quan a l'arrivar a la Plassa de Catalunya, escamots de policía de a cavall, y a peu, s'han llensat sobre d'ell, sense'ls toc de corneta reglamentaris Volém precisar més. A la plassa de Catalunya, les forces de caballeria han fet sonar una vegada, una sola vegada, la corneta. Peró allò era un só de cassa, un pasd'atenció. Havien d'esser tres els toc, segons reglament.

Peró aquest detall, es insignificant. Durant mitja hora, en plena Rambla, sense toc de corneta, amb una imprudencia, que per respecte a vosté, no volém calificar, han estat sablejades, a demés dels homes, les dones, els vells y les criatures. No erán pas concurrents al miting, els atropellats, sinó persones honorables y neutrals. Y com que volém testimoniar davant del jutge de guarda, amb probes, la redacció d'EL POBLE CATALÁ, els individus de la qual, se posen a la disposició de vosté, jura:

Que dintre del saló d'espera de la Sala Mercé, han estat maltractades dúes senyoretes, a les quals els guardes els hi han posat el sabre al pit. L'encarregat de la Sala, o un dependent, que això no ho podém precisar, ha presenciat aquesta indignitat y varis amics nostres:

Que un cavaller, anomenat don Antoni Oliveres, contractista d'obres, domiciliat en el Passeig de Gracia, núm. 55, tercer, primera, fon insultat y atropellat per un quefe de l'anomenat Cos de Seguretat, mentrés prenia un vermut en la terrassa del Royal. La gent protestava, quan nosaltres arribarem al Royal, de semblant acte. Nosaltres que ignoravem qui era, li demanárem el seu nom y domicili, indicant'i que hauría de dirigirse al jutjat de guarda.

Que un obrer, ignocent de tot, vestint brusa blava, ha estat apallissat per un guarda de cavall y un altre de a peu, davant de la mateixa Sala.

Que davant de Betlhem, varies senyorés-després de caure a terra, eren sablejadés. Un redactor d'aquesta casa ho presenciá, que resultá també contusionat, presencia aquesta innoblesa, que deu omplir de coratje a tot cavaller.

Que un ciutadá anomenat Caballé, que se tingué de refugiar en un pati, fou tret d'ell a la forsa y tres guardes el sablejaren, ferintlo. Ha estat curat y ha deixat el seu domicili, en el dispensari del carrer de Barbará.

Aquests y altres fets, dels quals no tenim detalls concrets, s'han produit en plena via pública. Com a ciutadans ens dirigim al jutge de guarda. Formulada la denuncia, pot aquest representant de la llei comensar les actuacions. Els culpables els trobará en el Govern civil.

Notes soltes

Al comensar el miting uns espectadors exhibiren un gran cartell amb la llegenda Visca la Mancomunitat! Cridá molt l'atenció y fou celebrada l'ocurrencia.

Després uns altres ciutadans tregueren una gran tela amb l'inscripció Visca la llibertat de Catalunya! Además hi havía una caricatura representant d'una manera molt gráfica als senyors Montero Ríos y Romanones. L'exhibició fou molt celebrada y aplaudida.

—No fem constar les adhesions perqué hauriem de donar una llista interminable Basti dir que, además de les representacions presents a l'acte, s'hi havien adherit tots els Centres d'U. F. N. R., de l'Unió Catalanista y molts de la Lliga.

Els senyors Maciá y Carner no pogueren pendre part a l'acte per trobarse fora de Barcelona. S'adheriren al mateix per medi d'un expressiu telegrama.

—A la porta de la Sala Imperi hi havía un cartell contra «L'Esquella de la Torratxa», cartell amb el qual res tenim que veure, ni els organitzadors del miting, ni els que han pres part en ell, ni cap organisme del nostre partit.

Com que's refería a un cas particular, fem l'aclaració aquesta, pera que ningú pugui involucrar amb ell l'organització y finalitat del miting.

Detinguts?

En la delegació del districte ens ha estat impossible saber concretament si hi havien o no detinguts. A un company li han dit que sí, sense més explicacions; a un altre li afirmen que no. Ens es impossible tota informació davant d'aquesta conducta.

Diuen que la policía havía rebut ordes de no fer presoners.

Miting contra la policía

Ha estat llensada l'idea, que alguns han decidit realitzarla lo més aviat possible, de celebrar un miting contra la ferocitat policiaca.

Pera aquest miting se buscará un local lo més gran possible.

(DE L'EDICIÓ D'AVUI)

El nostre extraordinari

Hi havía en el públic nacionalista una veritable espectació pera l'extraordinari que haviem anunciat. Sortí aquest a les set del vespre, haventsen fet una grossa tirada, que'l públic adquirí rápidament.

La ressenya del miting feu provocar nous comentaris sobre l'importancia del mateix y la ressonancia que indubtablement tindrá.

Peró lo que aixecá més comentaris y més condemnacions, fou el procedir incorrecte, brutalíssim de la policía, atropellant lo mateix al manifestant que al pacific tranzeunt, al jove que al vell, als homes que a les dones.

Davant de tot Barcelona que ede vista o per la lectura de la nostra fulla s'enterá de les brutalitats policiaques, el senyor Governador, el senyor Millan Astray y tot el cos de la policía, se guanyaren la més justificada censura.

Ho notifiquem al senyor Sánchez y li afegim que'l miting d'ahir acabá d'esser un éxit per la manera perfectament incivil com la policía tractá als ciutadans. Governadors tan inepcs, tan violents y amb tan poques condicions pera manar són els que'ns falten pera acabar de fer créixer el Catalanisme.

Una digna actitud del senyor Matons

Fou molt elogiat per tots els que hagueren coneixement, un digne gest d'energía que doná menires les cárregues de la Rambla, nostre bon amic el regidor federal nacionalista don Martí Matons.

El senyor Matons, acompanyat d'un guarda urbá, se personá a la Rambla, mentres la policía escometía iradament a tothom y com sigui que també uns quants enúmerosa les volien emprendre contra él, el senyor Matons, fentlos cara, protestá de la seva conducta brutal y com a tinent d'alcalde del districte feu valdre contra ells, la seva autoritat.

Un quefe de la policía que s'adoná de l'incident se presentá al senyor Matons, el qual davant d'ell renová la seva protesta per la conducta brutal dels súbdits del senyor Sánchez. El quefe, tot avergonyit davant de les enérgiques paraules del senyor Matons, doná ordes als seus agents de reprimir les llurs «energies» contra'ls ciutadans honrats, havent contribuit molt el senyor Matons a tornar la pau a les Rambles. Per això tothom ahir molt felicitat al digne regidor federal nacionalista, al qual endressem també nosaltres nostres aplaudiments.

Sánchez, governador

No es nostre això de Sánchez, Governador; peró pera'l cas es lo mateix. Sánchez, en governador com podría esser pintor de peres o mosso de magatzem. Lo únic que amb lógica racional no podría esser, es governador de Barcelona.

Ja'ns ho semblá'l primer dia que'l govern de Barcelona li vindría molt gran y ahir ho vegerem confirmat. El senyor Sánchez mana, peró no governa; el senyor Sánchez no sab ni sabrá mai rés de Barcelona, perqué no sab mai rés de rés. Creu que la nostra ciutat es una de tantes y governe com podría governar la ciutat de Cuenca o els interessos familiars.

La conducta de la policía ahir a la sortida del miting de la Sala Imperi, demostra una ineptitut y una ignorancia extremada en la persona del governador. El'l creu explicarho tot dient que la manifestació era ilegal y que la policía no feu més que desfer la manifestació després de molts requeriments y a l'últim a cops de sabre, peró uns cops de sabre dona's amb consideració.

Això ho explicava ahir als periodistes, y quan aquests, tots unánimement, feren veure al senyor Sánchez la seva equivocació y la manera incorrecta, brutal, horrible, com els seus subordinats tractaven als vianants, als vells, a les senyores, a les criatures, el senyor Sánchez s'esverá. Ell, com sempre, no s'havia enterat de rés.

Ja hi ha algú que diu que'l senyor Sánchez es el governador, peró que qui governa es el senyor Millán Astray. Deu esser així, perqué l'ilustre galleg ahir al vespre no sabía rés de les hassanyes dels seus subordinats, no s'havia enterat de rés, y quan li contaren els atropel's policíacs, exercits amb violencia, amb baixesa, de paraula y d'obra, el senyor Sánchez s'esverá. No sabé ni defensarse.

Si no ha de servir pera això aquest senyor Sánchez; si tampoc ha de seguir amli aquella conducta d'austeritat de que al principi se parlava; si s'ha de jugar com en els bons temps den Portela, perqué servirá en Sánchez?

No valdría més que deixés el lloc? Si así com així ha de governar en Millan Astray, déixiho d'una vegada y ens entendrem amb aquest. S'estalviará molts disgustos.

El plet de les Mancomunitats

El discurs den Romanones

Heusaquí, preses amb notes taquigráfiques les paraules pronunciades ahir a la tarde en el Congrés pel president del Consell, contestant a la pregunta que li feu el senyor Nougués respecte als propósits del govern sobre la discussió del projecte de Mancomunitats en el Senat.

«El dia que vaig tenir l'honor de presentarme davant de la Cambra ja vaig exposar amb tota claredat quin era'l pensament del govern sobre aquesta delicada qüestió de les Mancomunitats a que s'ha referit el senyor Nougués.

Hem acceptat el programa del senyor Canalejas y no seria sinoer dir que acceptavem aquest programa y abandonavem el projecte en que més entusiasmes havía posat el meu antecessor.

Si el senyor Nougués reconeix que la marxa de la discussió dels pressupostos no permet alterarla amb la de cap altre projecte, crec que'l mateix judici formará el senyor Nougués quan l'atenció del Parlament estigui ocupada en un assumpte internacional, difícilment aldimat.»

Per lo tant, no hi há que insistir més; mentres que aquests dos assumptes no s'ultimin no's pot entrar a discutir cap altre projecte.

Y ara dic: aprovat com está'l projecte de Mancomunitats en el Congrés a ell li toca esser posat a discussió en el Senat un cop ultimada la discussió del pressupost y aprovat el total.

Això he dit y això mantinc.

Cal dir, doncs, el senyor Nougués la incomprensió de que algú no's fassi cárreg de quina es la situació que crearia el que's promogués una agitació a Catalunya pera obligar al govern a que'l projecte de Mancomunitats se discutexi lo abans possible.

El meu sentit práctic de la política se'm leva davant de l'anunci de mitings y de reunions pera apremiar al govern pera una cosa que clarament está demostrat que no pot esser.

Aquesta campanya d'agitació que's vol iniciar, aquesta presió que's vol exercir sobre el Senat, es més bé inconvenient.

Jo prego als diputats que tinguin confiansa en el govern.

Jo voldría que les meves paraules se sentissin demá a Barcelona y la prudencia imposés als qui intentan crear una situació que, torno a repetir, es inconvenient.

Comentaris de la prempsa

Diu «La Epoca»:

No hi ha hagut en les preguntes de primera hora cosa de major interés, car no ha arribat a alcansar cap relleu la pregunta del senyor Nougués relativa als propósits del Govern en orde a la discusió en el Senat del projecte de les Mancomunitats.

Desde un principi s'ha advertit que l'interpelant devía conéixer per endavant la resposta y que'l quefe del Govern se felicitava de que se li proporcionés nova ocasió de calmar els agitats ánims dels regionalistes.

Tot se farí, ha vingut a dir el comte de Romanones, peró s'han d'anar trejent unes darrera altres les fulles del calendari.

Poques en queden en el bloc vigent. Qui arrencará la primera de 1913?

«Ecco il problema».

L'«Heraldo», referintse a l'entrevista que varen tenir ahir el senyor Rodrigáñez y el comte de Romanones, diu:

El senyor Rodrigáñez, segons manifestacions que jutgem fidelignes, no's proposava, y així degué advertirho al comte de Romanones, realitzar un acte de hostilitat al Govern, sinó complir amb els devers que li imposava la serietat y prestar un servei al partit liberal, impedint que Catalunya pugui mostrarse oblidada y burlada per la no discusió del projecte.

Es possible que'l senyor Montero Ríos se vegi en la necessitat de presentar novament la dimissió y en tot cas quedará demostrat que es l'ilustre president del Senat qui s'oposa a que'l projecte prosperi y no la majoría de la Cambra, per més que en la seva actitut s'apoiés l'altre día el president del Consell al sentir la seva gravissima afirmació sobre les dificultats amb que havía de topar el projecte a l'esser posat a discusió.

De manera que hi haurá dictamen, perqué creiem resolt al president de la comissió a que n'hi hagi, encara que tingués d'esser ell únicament qui el presentés, y això després de tot será més polític y més hábil que colocar la majoría del Senat enfront de les aspiracions de Catalunya.

«La Tribuna» diu:

El dimecres vinent, s'assegura que emetrá dictamen la comissió que enten en el projecte de llei de Mancomunitats.

Amics del senyor Montero Ríos afirmaven aquesta tarde que'l polític gallec presentará la dimissió de la presidencia del Senat, y dit dictamen será conforme havía dit y com assegurava el senyor Rodrigáñez.

El president del Consell ha demanat als seus amics polítics de la comissió que modifiquin alguns punts pera evitar la ruptura amb el senyor Montero Ríos, peró aquestes modificacions no bastaran, segons les mateixes referencies, a contenir al president de la Cambra en la seva determinació.

En Montero Ríos intranzigent

Diu «Ecos»:

El senyor Montero Ríos, millorat de la seva indisposició, ha concorregut a la Cambra aquesta tarde.

El senyor Montero Ríos no s'ha recatat, entre'ls seus amics, pera declarar el seu propósit resolt d'entregar al Govern la dimissió del seu cárreg amb carácter irrevocable, tant prompte com la comissió de Mancomunitats dongui sobre dit projecte, dictamen, si en ell no s'hi introdueixen les modificacions que ha dies va proposar, en la conferencia amb el senyor Canalejas y que allavors se varen fer públiques.

El miting del Teatre del Bosc

Avui al matí s'ha celebrat en aquest teatre l'anunciat miting pro-doctor Queraltó, organitzat per l'Ateneu Sindicalista.

El teatre no era ben ple, peró hi havia una gran concorrencia. Platea y llotges estoven ocupades, lo mateix que bona part del primer pis.

Presidí'l company Seguí, de l'Ateneu Sindicalista y com a delegat del Governador l'inspector senyor Carboneil. En el teatre hi ha la familia Queraltó en una llotja, el regidor senyor Figueras y l'advocat, senyor Puig d'Asprer.

S'han rebut noves adhesions en pro de la campanya que sumades a les ja rebudes, pugen a la vora de 250. Entre les darreres hi ha les dels diputats a Corts senyors Salvatella, E. Iglesias y Sol y Ortega y la de l'advocat, senyor Duval.

Han parlat els senyors Corominas en representació dels cotxers; Gardó, socialista; Perelló, en representació de lés societats obreres de Reus; Soler, de les dé Sabadell; Mujal, per la Joventut Radical; Polo, pels ferroviaris; Max-Bembo, Figueras, regidor, en representació de l'«Intransigente» y dels intransigents; Bavi-Bracons, pel Centre de Cultura y Puig d'Asprer, en representació de la «Liga dels Drets de l'Home».

Tots defensen amb gran vecmencia al doctor Queraltó, ataquen al Patronat de la Lluita contra la Tuberculosi y protesten de l'atropell de que se la víctima el doctor. La majoría han parlat en castellá, alguns amb un castellá detestable. Quant el president, Seguí, anava a resumir, del públic s'han aixecat cent veus demanant que parlí'l doctor Queraltó.

Aquest que no havia sortit d'entre bastidors, avensa al prosceni y la seva presencia es rebuda amb una llarga ovació que li tributa la gentada, a peu dret.

Després comensa donant les més expressives merces a tots y tothom que s'ha posat al seu costat, amb motiu d'aquesta campanya.

Afirma que no retira rés de lo dit fins avuí, y que no ha demanat rés a ningú, fins al moment que ja no podia ocultar la sentencia que s'havia pronunciat contra d'ell.

A pesar de la campanya que contra mí se fa, jo la mantinc y la mantindré integra. Fa historia de l'origen y procés del seu plet amb el Patronat, en el qual si bé ha tingut molts amics, també ha tingut molts traidors.

Acaba recomanant que s'estimi molt y a tothom y que per tots els medis se busqui la perfecció pera millor conseguir el regnat de la justicia. (Ovació.)

El senyor Queraltó es molt felicitat.

El president, Seguí, resumeix amb un breu y florit parlament que es fortament aplaudit.

Seguidament se llegeixen les conclusions que son com segueixen:

Primera. Demanar als poders públics que quedi sense efecte la condemna contra'l doctor Queraltó.

Segón. Reiterar la completa adhesió al doctor Queraltó la resolució fermíssima de seguir la campanya fins a lograr els propósits que l'inspira.

Tercera. Que la taula constituexi una comissió permanent a l'objecte de practicar quantes gestio s cregui convenients pera lograr que la condemna no tingui efecte.

Y convocar un miting monstre pera donar compte al poble de Catalunya del resultat de les seves gestions.

Les conclusions son aprovades amb un sí unánim, acordantse durles a la tarde al Govern civil pera que les trasmeti a Madrid.

L'acte acabá amb el major orde. Al Passeig de Gracia, y Granvía Diagonal, hi havía nombroses forces de la guarda civil y de seguretat, montada y de peu.

Per excés d'original, deixem de publicar en el número d'avui, la CRÓNICA DE TEATRES la publicarèm en el número de demá

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

A principis del més próxim apareixerá, com a primer volum de l'actual semestre, l'HISTÓRIA DELS MOVIMENTS NACIONALISTES (primera serie) de don Antoni Rovira y Virgili, amb próleg de don Pere Corominas. L'obra contindrá un mapa d'Europa en colors, ont hi figuren les nacionalitats de les quals s'historieja.

En la nostra redacció y en el local de la S. C. d'E. (carrer den Duran y Bas, abans Governador, 4, entressol) se faciliten fulles d'inscripció als que encara no siguin suscriptors y vulguin esserne. La quota mínima semestral (que dona dret a tres obres) es de 5 pessetes.

La Creu Mutilada

(Pera la Junta de Museus)

En la barriada de Sant Martí, prop la Carretera de Ribes y no lluny de la vella masia coneguda per «Torra del Fanch», una creu de terme aixeca la seva columna y extent els brassos en mitg dels camps. La creu era abans a l'encreuament de la Carretera y el camí del cementiri y iglesia vella de Sant Martí, vora d'una marjada, en el seu primitiu lloc. Peró deu fer un any o més que a l'obrir uns carrers d'eixample per aquells indrets, a algú se l'hi acudí la perisada de traslladarla a la plassota que formen els dos carrers. L'idea no estava malament. Allí, la creu, sobre la base engranonada de pedra, tenía un aspecte més esbolt y monumental, guanyava pera la perspectiva y d'estar aquells carrers poblats, ho haverse poblat aviat, hauría sigut un preciós element ornamental.

Més si els carrers son oberts, no s'han poblat com era convenient pera la creu. No més algunes fábriques, lluny encara, s'aixecat per allí. Y lo que havien d'esser carrers no son altra cosa que camps abandonats, ont creixen amb tota ufana els herbatges parásits, la brivalla fa pedrades y els vagabonds y captaires se deturen pera courers el menjar y netejarse de companys impertinents.

La pobra creu, doncs, s'está allí contemplant y rebent les injuries dels homes y dels elements. Els xicots, primer, s'entretingueren en enfilarse columna amunt, y, un dia, fins ne vegérem un que estava enfilat cama ací cama allá, als brassos de la creu, talment com un petit diable triomfant y enjogassat. Després, perduts ja tots els respectes, la creu servi de blanc pera les seves pedrades, saltaren bossins de les imatges religioses. Així anaren desapareixent els detalls del tris que volta la creu sota l'imatge del Crist y de la Verge; així les formes de l'Home clavat en creu han quedat destrossades; así ha quedat mutilada la creu de terme de Sant Martí.

Nosaltres, hem de dirho amb sinceritat: no parlem así per lo que la creu representa. De tractarse d'una creu qualsevol no hauriem omplert ni mitja quarteta per ella. Però ara's tracta d'una obra d'art, d'una joia de l'art gótic, ens atreviriem a dir única en el pla que abraonen el Llobregat y el Besós.

D'aquesta obra d'art, que reprouduida en materia innoble, tan bon veure la en el Museu del Parc, aviat no'n quedará rès. Un dia d'aquesta setmana passejavem per allí en una tarde esplendenta de sol, y una sorpresa desagradable ens feu ajuntar les celles: la creu no té ja más que un sol bras, el dret: l'altre, l'esquerre, ha sigut rebat o la quitxalla l'ha fet a miques. Nosaltres a l'adonarnos de la desgracia buscárem y rebuscárem per tots els alts herbatges que rodejen la creu, aquell bras esquerre que manca a la creu mutilada; però no tinguérem la sort de trovarlo. Qui sab que s'ha fet! Potser algú, de nit, se l'haurá emportat y venut an aquí més aimant de les coses d'art per una quantitat miserable tindrá una bella mostra de l'art gótic en les creus de terme; potser l'han fet caure a pedrades y al caure s'ha trencat en cent bossins que després s'han anat escampant y desaparcixent... Aneu a saber!

Lo cert es això: que la bella creu de terme, hermosa mostra d'art, única en el Pla de Barcelona, está per desaparéixer. Al pas que anem no'ns extranyaría pas gens que dintre poc temps no'n quedés altra cosa que la base graonada y la columna, peró sense el principal atribut: la creu. Es dir, restaría la creu sense la creu.

N'estem prou y massa mancats d'obres d'art veritables, pera que així les deixem perdre. Nosaltres, d'haver trobat el bras de la creu mutilada, l'hauriem recullit religiosament y l'hauriem guardat fins que la Junta de Museus hagués destinat que volía fer amb ell. Per mala sort nostra y de la ciutat, no l'encontrárem. Diem també de la ciutat, perqué tot lo que sigui enriquir els seus museus es feria gran. No s'es gran ciutat así com así, pel sol fet de tenir llargues vies y construccions belles y cases cridaneres y 700 o 800 mil habitants. La ciutat té un dever, un alt dever espiritual en enriquir el seu patrimoni colectiu artístic. Ha succeit algunes vegades que per unes mil pessetes s'han deixat perdre joies d'art, colleccions com l'Armería Estruch y no fa molt una riquíssima colecció de puntes catalanes, que adquirí el Museu de Lyon y que ara ens envia, galantment, pulcrament gravades, pera que'ns serveixi de consol y les poguem estudiar y admirar en el nostre Museu, sinó els originals en el paper.

Això no pot seguir así. Si la nostra «pobresa» no'ns permet fer adquisicions costoses, no deixem perdre les joies que tenim. Nosaltres demanem, doncs, a la Junta de Museus que a la major brevetat la creu mutilada sigui duta al nostre Museu d'Art Decoratiu. La ciutat li agrairá y la creu veurá com s'acaben les injuries dels homes y dels elements.

PERE CASALS

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 22. - BARCELONA

Negociém el cupó Amortissable cinc per cent vencliment 15 Novembre. Paguem el cupó número 18 de les Accions Foment d'Obres y Construccions.

El Consell general de l'U. F. N. R.

A la reunió del Consell general de l'Unió Federal Nacionalista Republicana hi foren presents o adherits els delegats següents:

Albert Bastardas, Pere Corominas, Francisco Layret, Pere Sala, Jaume Carner, Andreu Abadal, Pere Joan Llort, Joan Torrent, Martí Carreras, Corbera de La Bisbal, Ramon Riu, Humbert Torres, Manuel Vernis, Josep Mestres.

Respecte al programa de l'Assamblea del 21 de desembre, se va acordar encarregar a don Francisco Layret la redacció d'una ponencia en que's fixi el criteri de l'Unió respecte a les relacions que han de sostenirse amb els demés partits republicans y amb la Conjunció Republicana Socialista. Per les noticies que ha rebut el Consell de tot Catalunya, aquesta ponencia podrá ser el punt central de discusió a l'entorn del qual giraran els debats principals d'aquesta Assamblea.

També's portará a l'Assamblea una ponencia que proposi la forma práctica d'organitzar un Secretariat de l'Unió.

A l'Assamblea s'hi discutiran totes les proposicions que presentan el Consell o els delegats. Al sol objecte de facilitar l'orde de les discusions, el Consell dirigirá una prega als delegats pera que presentin les proposicions uns quants dies abans, sense que axó sigui limitar l'iniciativa que queda franca en absolut.

Pera organitzar la vetllada necrológica en honor del que fou primer president de la Unió, el Consell va constituir una Comissió composta de don Conrad Roure, don Miquel Laporta, don Josep M.ª Mallofré, don Josep Pous y Pagés y don Vicens Visay.

El Consell General ha nomenat de nou als senyors don Joaquim Salvatella y don Lluis Zulueta pera que portin la representació de l'U. F. N. R. en el Comité de la Conjunció Republicana Socialista. Les diferencies que puguin haver existit y que existeixin respecte a alguns punts de l'actuació del partit no són de tal naturalesa que privin al Consell de ratificar la seva confiansa als susdits companys, mentres l'Assamblea del 21 de desembre no resolgui lo que s'ha de fer.

S'ha donat compte d'una comunicació dels senyors Fábregas, Recasens, Loperena y Cabalié Llagostera de Reus, demanant al Consell que's constitueixi en Tribunal d'Honor, segons prevenen les bases d'organització del partit, pera resoldre la qüestió que tenen pendent amb el diputat a Corts senyor Caballé y Goyeneche. El Consell ha nomenat a l'efecte una Ponencia instructora que reunirá tots els elements de judici que vulguin proporcionarli les dugues parts y quan els hagi reunit, en una sessió, abans de la propera Assamblea, el Consell constituit en Tribunal d'Honor y escoltant als interessats, fallará.

També's va acordar dirigirse al president del Consell de ministres pera ferli saber que'l Consell de l'Unió se fa seva la protesta que'ls ciutadans honrats del Vendrell aixequen contra la vergonyosa resurrecció del més abjecte caciquisme que pretenen allí portar a cap l'arcalde de reial orde.

Finalment el Consell va enviar al senyor comte de Romanones el següent telegrama:

«El Consejo General de la U. F. N. R. reunido con asistencia o representación de delegados de provincias catalanas acuerda recordar al Gobierno que el proyecto de ley de Mancomunidades es expresión de la voluntad de todos los partidos catalanes y que su injustificado abandono constituirá una irritante desconsideración a la dignidad de Cataluña.»

El Consell va acordar aiximateix dirigirse als presidents de les Diputacions catalanes pera ofereixli una vegada més el seu concurs pera tota acció que pugui portar a la realització del projecte o que tingui per objecte fer sentir al Govern l'indignació de Catalunya si l'abandona.

Consell de representants de l'Unió Catalanista

Ahir se celebrá l'anyal consell de representants de l'Unió Catalanista, sospés pel mes d'octubre, per haver tingut lloc en aquella época la magna Assamblea de Tarragona.

Se constituí el Consell baix la presidencia del doctor Martí Julià a un quart d'onze del matí.

El senyor Rodergas Calmell, secretari de la Junta Permanent, llegí l'acta del Consell anterior, la qual fou aprovada.

Se procedí seguidament a l'admissió dels nous que la tenien solicitada.

Foren admesos per aclamació les següents entitats y periódics: Unió Democrática Nacionalista de Tarragona, Grop Nacionalista Catalá de Panamá, Escola Catalana de Mátaró, «Germanor», de Manresa, «Catalunya Nova», de Tarragona; «La Falç», de Bafalgar; «Sol-Ixent», de Navarcles; «El Gallo», de Barcelona.

Anava a procedirse a la renovació reglamentaria de la Junta Permanent per cassar en sos cárrecs el senyor Mora Graupera, vicepresident; Antoni Colomer, tresorer; y Sra. Moret, vocal; peró'l senyor Folguera Duran proposá, acordantse de conformitat, que tot quedi igual ja que s'han de modificar els Estatuts de l'Unió.

Se llegí una salutació del «Grop La Devantera», acordantse adherirla a l'Unió y contestarli oportunament.

A tres quarts d'onze se sospengué l'acte pera que'ls delegats poguessin assistir al miting de les Mancomunitats, reprenentse a un quart de cinc de la tarde.

En aquesta segona part se llegiren y s'aprovaren els estats de comptes, els quals donen un resultat bastant satisfactori que encara ho fora més, segons manifestació del doctor Martí y Julià, si no s'haguessin tingut de satisfer els gastos de la gran Assamblea de Tarragona, passant per la separació dels elements de la Lliga y donant compte del acords presos en l'Assamblea, en virtut dels quals l'Unió ha de sofrir una radical modificació en la seva manera d'actuar, proposant pera redactar les noves bases d'actuació, la formació d'una ponencia integrada per dos individus de l'Unió Catalanista, 2 de l'Unió F. N. R., dos de les entitats Catalanistes de dretes.

El senyor Folguera, per via d'esmena, proposá que aquesta ponencia estigui presidida pel qui fou president de l'Assamblea de Tarragona, acordantse de conformitat.

Sospesa per breus moments la sessió pera posarse d'acord els reunits respecte les persones que deurien formar la ponencia acordada, el senyor Roca, (don Josep M.ª), proposá, al rependres, que la designació se fes per aclamació, acordantse de conformitat y votantse la següent candidatura:

Julí y Verdaguer y Vidal y Ribas, per l'Unió Catalanista.

Puig y Esteva y Geroni Martorell, per les entitats culturals.

Puig y Sais y Joan M.ª Guasch, per les dretes catalanistes.

Se deixá sense nomenar els representants de l'U. F. N. R., perquè'ls organismes directors d'aquesta Agrupació política fassin la designació.

S'entrá seguidament a l'orde de proposicions.

S'acordá felicitar als nacionalistes irlandesos por l'éxit obtingut en la qüestió de l'Home rule.

Dirigir una comunicació al Club Montanyenc, respecte'l butlletí que publica.

S'entaulá debat en el que hi intervingueren els senyor Folguera, Ballester, Plá, Casals, Martí, Petit y Serra, sobre una pregunta d'aquest darrer respecte l'actuació política dels elements de l'Unió Catalanista, després de l'Assamblea de Tarragona.

Y després d'unes explicacions donades pel president de l'Associació Catalana de Beneficencia, senyor Ballester, amb motiu de una pregunta formulada pel senyor Llorens, respecte de si's socorria a determinat prés polític, s'aixecá la sessió a tres quarts de set de la tarde.

La Conferencia den Morote

Ahir al matí, l'ilustre periodista y diputat a Corts don Lluis Morote, doná al Principal la seva anunciada conferencia sobre'l tema «Les realitats idealistes d'Anglaterra».

Acudí a escoltarlo una concorrencia no més que regular, que aplaudí al conferenciant, qui llegí un treball brillantíssim, ple d'admiració y d'elogi per l'Anglaterra dels liberals.

L'excés d'original ocasionat per la ressenya del miting, ens priva donar avui una major extensió al gran discurs den Morote. Empró l'importancia de l'acte y la valua del conferenciant ens obligaran demá a donar un extracte del discurs den Morote.

Notes de Sport

Foot-ball

Ahir, tal com estava anunciat, jugaren el «Català» y «Barcelona» en el camp d'aquest darrer.

Presenciá el partit més gent de lo que era d'esperar tractantse d'un «match» com el celebrat.

Com era d'esperar, el triomf fou pel «Barcelona», per una dotzena de «goals» contra dos que'n feren els veterans.

—Abans d'ahir, a la nit, en la cervesería Moritz, se celebrá l'escrutini de la votació celebrada darrerament pel sindicat de periodistes deportius pera formar els dos millors «teams» de «foot-ball».

El nombre de vots fou de 1,451, donant els següents resultats:

Amechazurra, 873 vots; Reñé, 849; Steel, 841; C. Comamala, 826; Allack, 780; Massana (A.), 716; Peris (E.), 703; Greenwell, 659; Baró, 638; Irízar, 627; Rodríguez, 612; Casellas, 612; La Riva, 590; Massana (S.), 525; Rositzky, 505; Hodge, 496; Aguirreche, 494; Forns, 416; Gibert, 410; Bau, 401; Sampere, 398; Reguera, 394; Wallace, 102.

Eren dos quarts de quatre de la matinada quan s'acabá l'escrutini.

Segons aquests resultats podrien formarse els següents «teams», salvant naturalment probables modificacions:

Irízar, Amechazurra, Casellas, Massana (A.), Greenwell, Comamala (C.), Baró, Steel, Allack, Peris.

Reguera, Gibert, Massana (A.), Rositzky, Hodge, Aguirreche, Forns, La Riva, Sampere, Wallace, Bau.

Com pot veures, resulten dos «teams» ben forts y, si els jugadors accepten, com es d'esperar, promet resultar un magnífic partit l'organitzat pel sindicat de periodistes deportius.

—S'anuncia la visita del formidable «Olympique Cettois», candidat al Campionat de Fransa, pels dies 8 o 15 del mes que ve.

—Pel janer se parla de la vinguda del «Bruseles Selecció», que darrerament derrotá a l'equip de Fransa per 2 «goals» a 0.

Ambdós «teams» lluitaran contra el «Barcelona».

—També s'ha dit que pel març o abril jugaran dos «teams» seleccionats compostos únicament per catalans y bascs, y que está en vies d'organització un gran gurlit hispanofrancés.

Teatres y Concerts

GRAN TEATRE ESPANYOL

Dimars, dia 26, tindrá lloc en el Teatre Espanyol la darrera funció del primer abonament de la serie que té oberta en dit teatre, la Comissió de Festetjos de l'«Associació de la Dependencia Mercantil».

Pera aquesta funció's despatxen vals, a preus reduits, en els següents llocs: Sastrería de don Manel Santamaría, Plassa de Santa Agna, 9; Sombrerería de don A. Gili, Hospital, 16 y en el local social de l'Associació, Arcs, 3, pral.

Aquesta comissió fa avinent a tots els abonats que'l dimars, dia 3 del proper desembre, comensará la primera funció del segón abonament a quatre funcions, esperant que tots els que han cooperat en el primer, seguirán prestant son apoi a fi de que aquesta segona tongada's vegi encaré més concorreguda.

Informació de Catalunya

Marsá

OBITUARI. — En el poble de Marsá y a l'edat de 78 anys, ha mort don Antoni Cunillera y Peiri.

Era el finat una persona respectable en tots conceptes. Com a ciutadá havía consagrat tot l'esfors de la seva voluntat y les llums de la seva inteligencia al millorament del seu poble, de tal manera que'l nom del senyor Cunillera va unit a totes les obres més importants en ell realitzades de mitg sigle ensá.

Algunes d'aquestes obres y precisament les més importants, com l'emplassament de l'estació y la portada d'aigües, se degueren quasi exclusivament al seu esfors personal.

En lo polític fou un lliberal convensut y un catalá de cor. Deixeble fidel y entusiasta admirador del general Prim, d'ell aprengué l'amor a la llibertat y a la nostra Catalunya.

Fou a l'ensems un excelent pare de familia y un marit exemplar.

Es per demés dir que l'acte del seu enterrament constituí una imponent manifestació de dol.

Descansi en pau l'honorable ciutadá y rebi la familia del finat, la seva virtuosa esposa y els seus fills, especialment el nostre amic don Guillem, l'expressió del nostre més sincer condol.

Dr. Serrallach *Vies urinaries*
12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40.
Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
ALTA NOVETAT EN
Llanes, Panyos, Cheviots,
Velluts, Velluts de seda, etc.
a preus somament reduits
Genres de punt pera senyora, senyor y nens.
Mantes de llana, Conxes, Edredons, Catifes en pessa y carpetes, Cortinatges, Portiers
Estufes pera gas, carbó y petroli - Brasers, Caloríters, etc.
Dietari EL SIGLO pera 1913
El més complet, útil, pràctic y econòmic
Consta de 284 planes, contenint infinitat de datos interessants, receptes de cuina pràctica, historietes cómiques ilustrades, plánols de teatres, etc., etc. Cada dietari va acompanyat d'un magnífic plánol de Barcelona y un detallat mapa de Catalunya, finament litografiats a varies tintes.
0'75 Ptes. un. — Un a Ptes. 0'75

INFORMACIO DE BARCELONA

Els senyors Josep Closa y Antonia Parera, pera celebrar l'inauguració d'una expendiduría de carn en el mercat del Born, ens han enviat 10 bonos que s'han repartit entre families necessitades.

-8,111 Abrics pera senyora, cabalers y nens, s'han venut durant la setmana passada, en els magatzems EL BARATO.

A iniciativa del cónsul general de Turquía d'aquí, s'ha obert una suscripció a favor dels fondos del «Croissant Rouge» (Creu Roja Otomana) que socorre y cuida a milers de ferits de la guerra actual.

El cónsul ha nomenat una comissió composta del representant del «Croissant Rouge» a Barcelona y de diversos membres distingits de la colonia otomana. Dita comissió s'ha encarregat de solicitar les ofrenes dels fabricants, industrials y negociants que més s'han distingit pels seus sentiments humanitaris y filantrópics.

An aquesta suscripció hi han contribuit ja prestigioses firmes barcelonines de comerciants y industrials que amb l'Orient tenen relacions.

La Comissió suplica als fabricants y exportadors que no s'hagin encara adherit, se serveixin donar avís del seu desitg al Consulat (Diputació, 278), pera que la delegació passi a domicili amb la llista oficial qual original será remés a Constantinobla y publicat allí pera coneixement del comers oriental.

RAY

El nostre amic Emili Puigdoménech, entés reposter s'ha fet cárreg del «Colmado-Confitería Pelayo», de la Rambla de Canaletes.

Amb aquest motiu ahir convidá a alguns periodistes y amics pera celebrar la presa de possessió d'aquell establiment.

No dubtem que donats els coneixements y la práctica que l'Emili Puigdoménech té en l'industria a que's dedica, ha de prosperar d'una manera extraordinaria l'establiment que acaba d'adquirir, com així li desitjárem ahir en la petita festa celebrada y li repetim ara en aquestes columnes.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

En els passadissos del Palau de Justicia se deia abans d'ahir que'l fiscal y un dels advocadors privats en la causa contra l'Enriqueta Martí, han desistit d'acusar al pare de la segrestadora Pilar Martí, al que seguidament acusant els altres dos representants de particulars.

La comissió d'observacions sísmiques de l'Observatori Fabra, ha registrat les següents durant la setmana que va del dia 15 al 21 del corrent.

Els microsismes son contínus y molt intensos durant el dia 15; forts, els dies 19 y 20, y molt débils durant el reste de la setmana.

El número de la popular revista «El Cine», corresponent a la present setmana, resulta més interessant s'hi cab que'ls anteriors.

Conté un magnífic conte emocionant, secció de varietats, consultori d'amor, etc.

—Calefaccions centrals per aigua calenta, vapor y aire. Nombroses referencies. — PRECKLER, Ronda Universitat, 14.

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de l'Associació pera'l Foment de les Rambles després d'admetre bon nombre d'altes dels més importants establiments de dites vies, doná compte la presidencia de la visita efectuada al governador civil. Se doná compte d'una atenta comunicació rebuda del tinent d'arcalde del districte sisé, don Jacinto Esteve Marata.

S'aprovaren les bases pera la celebració d'un concurs d'aparadors entre'ls comerciants de les Rambles que's celebrará durant els dies 21, 22 y 23 del proper desembre, nomenantse al propi temps el Jurat, compost de coneguts y reputats artistes.

Se tractaren després les línies generals de dos actes més que's celebrarán a les Rambles durant la propera primavera, que sens dubte serán de general agrado y de molta trascendencia pera'ls industrials y veins de les Rambles.

RAY

La Societat Barcelonina d'Amics de l'Instrucció, en la seva darrera sessió acordá nomenar els següents jurats pera'ls temes del Concurs de 1912.

Tema primer. Don Manuel Albi Morera, donya Maria Baldó y don Joan de Miguel.

Tema segón. Donya Irma Deiga, don Joan Prim y Pujol y don Antoni Soldevila.

Tema tercer. Don Joaquim Soler y Roca, Dr. Josep Anfruns y donya Maria Rius Tarragó.

Tema quart. Don Emili Asencio, don Antoni Rubio Tortacans y donya Maria dels A. Moncunill.

Tema quint. Doctor Xavier de Benavent, Dr. Josep M.ª Campá y don Llorens Jou y Oliú.

Temes sisé y seté. Doctor Alvar Presta, don Jaume Miñet Oliver, don Frederic Poch, donya Josepa Casajoinas y donya Carme Kar.

Han quedat inscrits pera'l Concurs de lectura en castellá y catalá, 50 nens y 16 nenes de diversos colegis nacionals y particulars d'aquesta provincia. Además s'han rebut diversos treballs amb els lemes: «Un buen contorno»; «Mucha práctica y pocas regas»; «La sencillez en el carácter de la verdad»; «Viure es sentir»; «El exceso de hiperidealón inhibe la cerebración sintética»; «Puericultura»; «Lema igual tema»; «Rés hi ha en el món més assedegat de bellesa, ni que més fácilment s'embeixi que una ánima»; «Todo medio educativo ha de tener por fin lo útil y moral»; «Sentir».

També acordá la Societat que constés en acta que havia vist amb gran satisfacció l'altruista del digne ciutadá don Josep Pelfort y Manció (q. e. p. d.) pel llegat que feu a favor dels estudiants pobres.

Va consumir el primer torn de discusió sobre «La Pedagogía davant de l'Herencia», don Joaquim Soler y Roca.

PUBLICACIONS

«El Cultivador Moderno», en el número corresponent al present mes, acaba l'interessant informació sobre'l blat múltiple y publica altres treballs molt notables sobre'l cultiu de l'arrós; elecció dels ous pera les incubadores; l'avicultura en l'hivern; fertilisants d'acció rápida y altres no menys interessants de viticultura, remaderia, industries agrícoles y educació rural, que suscriuen don Raul M. Mir, Joan Rof, Josep Rosell, Herrero, Via y altres coneguts agricultors.

Abunden en dita revista vistosos y abundants gravats, quin conjunt fa que pugui posarse al costat de les millors publicacions agraries extrangeres.

«Geografía General de Catalunya».—Hem rebut els quaderns 215 y 216 d'aquesta publicació que edita la casa Albert Martín, de Barcelona.

En el quadern 215 hi figura'l mapa a sis tintes de la regió N. E. de l'Hispania Tarraconense, segons Claudi Ptolomeu, continuantse l'interessant descripció política histórica social de Catalunya, deguda a la ploma del director de dita Geografía, don J. Carreras Candi.

Segueix en el quadern 216 la mencionada descripció histórica de Catalunya y un curiós mapa de l'Hispania Tarraconense, segons Plini.

Aquesta publicació es cada vegada més interessant, per lo que no vacilem en recomanarla als nostres lectors.

«Portfolio Fotográfico de España». — Els quaderns 25 y 26 d'aquesta obra que hem rebut, están dedicats a Terol y Palma de Mallorca, respectivament.

El preu de cada quadern, amb coberta impresa a 4 tintes, es de 50 céntims.

Les demandes d'aquesta obra poden ferse a les llibreries, centres de suscripcions y a l'editor Albert Martín, Consell de Cent, 140, Barcelona.

Informació telegràfica

Madrid 24, de 10 matí a 9 nit

Consell de ministres

Madrid, 24.—El Consell de ministres ha acabat a dos quarts d'una de la matinada.

El comte de Romanones ha manifestat als periodistes que'l Consell s'havia dedicat especialment a les qüestions d'Hisenda. El senyor Navarro Reverter ha donat compte de les modificacions que s'introduiexen en el pressupost d'ingressos. Així—segons el comte de Romanones—passará sense grans dificultats de les oposicions.

El dimecres celebrará un altre Consell en el que'l ministre d'Hisenda donará compte detalladament dels seus projectes sobre regularització dels canvis y sobre classes passives, pera llegirlos el dissabte.

També ha dit el comte de Romanones que'l rei ha firmat el Decret concedint el ducat de Canalejas, amb grandesa, a la viuda, fills y descendents del difunt president del Consell.

En el Consell d'aquesta nit s'han despatxat els següents expedients:

D'Hisenda.—Fixant el capital de varies societats extrangeres.

D'Estat.—Aprovant el projecte de construcció d'una casa pera consulat a Larache.

De Foment.—Autoritzant a la Junta d'obres de l'estany de Riudecanyes pera ampliar els gastos de direcció y administració de 2.000 pessetes.

De Guerra. — Obertura d'un crédit de 356.640 pessetes en el pressupost de Guerra amb la venda de material inútil de guerra.

Balans del Banc

Han aumentat: l'or, 617.801 pessetes; la plata, 3.903.406, els comptes corrents, 3 milions 848.658.

Han disminuit: els billets, 12.365.700; l'efectiu del Tresor (figurant en l'actiu), 7 milions 832.191.

E's canvis

La revista «El Economista», diu que'l projecte pera regular el canvi consisteix en la creació de billets-or, de valor fixo pera sanejar la pesseta, establint una caixa de conversió equivalent a la que funciona a la República Argentina.

Oficiosament se desmenteix aquesta informació, dient que'l projecte no més el coneix el ministre.

L'assamblea gremial

L'Assamblea Gremial espanyola ha celebrat la sessió de clausura.

S'han aprovat els estatuts y reglamen, una proposició demanant que'ls venedors ambulants s'assimilin als comerciants y les conclusions del qüestionari.

Els assambleistes visitarán al ministre d'Hisenda y al rei.

Mort d'un Creso

Ha mort don Manuel González Longoria, senador vitalici y president del Consell de administració del Banc de Crédit Vitalici.

Deixa una fortuna de 20 milions de pessetes.

La Sucrera

Aquesta tarde s'ha reunit la Societat Sucrera en junta general, baix la presidencia del senyor Gil Becerril.

El senyor García San Miguel ha combatut l'acord del Consell de destinar dos milions y mitg a l'amortisació de primes d'emissió de les obligacions de 1903 sostenint que el Consell no té facultats pera l'acord adoptat y que la societat té la culpa de no arribar a una inteligencia amb els demés fabricants sucrers.

El marqués de Cortina, ha demanat que'l Consell recabi ventatges de l'Estat, y ha censurat que's tractí de produir més.

El senyor Guillen y Sol ha dit, pel contrari, que deu produirse tot lo possible.

El senyor Delates ha preguntat si's repartirá dividendo en 1913, y el senyor Guillén y Sol ha dit que no's pot donar contestació concreta.

Després d'alguna discusió ha quedat aprovada la Memoria y proposta del Consell sobre amortisació de les primes de les obligacions del any 1903 amb els productes de l'exercici darrer.

La subsecretaría vagcant

Aquesta tarde s'ha dit en el Congrés que pera substituir al senyor Montero Villegas en la subsecretaría de Gracia y Justicia, per haver sigut nomenat conseller de la Tabacalera, será nomenat el senyor Quiroga y Espi, exsecretari del Congrés y íntim amic del senyor Moret.

El reformisme y l'agricultura

El senyor Zulueta sortirá demá cap a Tomelloso amb l'objecte d'inaugurar un Sindicat Agrícol.

Acompanyará al senyor Zulueta el senyor Alvarez (don Melquíades), diputat pel districte.

Oposicions a la judicatura

Está acordada la redacció d'una R. O. disposant que'l primer exercici de les oposicions a la judicatura se celebri amb arreglo al Decret convocantles, peró que amb l'objecte d'armonisarlo amb el Decret d'agost, no's hará públic el resultat del segón exercici fins que sia elevada la proposta al ministre.

De Governació

El ministre de la Governació, al rebre avui als periodistes, ens ha dit que no tenía cap noticia que comunicarnos y que en totes les provincies la tranquilitat era absoluta.

Miting socialista

A les deu y mitja ha comensat en el teatre Lux Eden el miting organitzat pels socialistes, pera protestar de la campanya que se fa contra en Pau Iglesias desde l'atentat de que fou víctima el senyor Canalejas.

El local estava ple de concurrents y se reberen moltes adhesions.

Ocupá la presidencia en Largo Caballero, qui exposá l'objecte de la reunió.

En Gómez Latorre parlá, y digué que es una villanía acusar an en Pau Iglesias d'inductor a l'atentat personal.

Entra en el saló en Jaume Vera y fou aplaudit. En Largo Caballero li cedí la presidencia del miting.

En Mora protesta de la campanya contra en Pau Iglesias; y digué que no s'ha probat que l'assassí del senyor Canalejas fos anarquista.

Afirmá que l'ideal dels socialistes es el respecte a la personalitat humana.

Censurá durament als conservadors y als elements de les dretes, a quins doná la culpa de la decadencia d'Espanya.

Censurá també als primats conservadors, per haver consentit el miting que les Joventuts monárquiques celebraren en el teatre de la Gran Via.

Digué que aquests son els inductors y no en Pau Iglesias.

Afirmá que aquest reb centenars d'anónims, amenassantlo de mort, y digué que es possible que'ls elements de les dretes paguin a un home que'l mati.

Acabá donant un visca an en Pau Iglesias que fou contestat pels concorrents.

En Vicens Barrio digué que'l partit socialista ve a rebutjar les infamies y calumnies que contra el partit den Pau Iglesias llensen als malvats de les dretes.

Els socialistes, afegí, no som inductors al crim; som revolucionaris rebels que volem fer una revolució en los costums del poble embrutit.

Les dretes no conseguiran destruir l'organització obrera.

En García Cortés digué que'ls socialistes no admeten ni predliquen l'atentat personal.

Elogiá al senyor Canalejas y digué que aquest morí moralment al pujar al Poder per no complir son programa.

Declará que la mort del senyor Canalejas ha de fer pensar a les dretes que van per camí perillós, que pot costar sang; y afegeix:

Creieu que podría matarse impunement an en Pau Iglesias? Nosaltres demanariem venjansa. Una vida guarda una altra vida y la den Pau Iglesias en costaría moltes.

Volem viure dintre la llei. Si les dretes ens tanquen el camí saltarem per damunt de tot.

Se llegeix una quartilla den Jaume Vera l'compt an en Pau Iglesias.

En Besteiro pronuncia un fogós discurs defensant al partit socialista y afirmant que quasi tots els atentats polítics són maquinacions de la policía pera justificar serveis.

Recordá l'atentat contra l'emperatriu Eugenia.

Tots els oradors foren molt aplaudits.

A la sortida del miting un individu nomenat Antoni García Moreras, de 30 anys, natural de Lugo y d'ofici flequer, doná un visca a l'anarquía. Fou detingut per la policía.

A la comissaría plorava el detingut y deia que estava ubriac y que no's donà compte de lo que deia.

El diner y la paternitat

Bilbao.—El repartiment dels fondos de la suscripció fet per socórrer a les famílies de les víctimes de la galerna a Bermeo, ha ocasionat un conflicte.

S'havía acordat entregar mil duros a cada orfe, peró molts nens que estaven completament abandonats pels seus pares desde que nasqueren y que havien sigut recullits per parents, son reclamats ara per ses respectives mares davant la perspectiva de cobrar la quantitat que s'assigna als orfes.

Cap d'aquests nens vol abandonar als seus protectors.

L'assumpte passá al jutjat.

Madrid 25, de 1 a 3 matinada

Horrorosa catástrofe

40 criatures mortes en un cine.-Al Circol del Ensanche. -Veu de ¡foc!

Bilbao, 24. — Al Circ de l'Aixample se celebrava aquesta tarde una funció de cine, estant el local ple de nois.

Un imprudent doná la veu de foc! y se originá indescriptible pánic.

Tots els concorrents corregueren precipitadament buscant les portes, atropellantse'ls uns als altres.

Les víctimes són moltes. Hi ha considerable nombre de nois asfixiats y altres ferits.

En automóbils, cotxes de lloguer y de luxe són conduides les víctimes a la casa de socors, que s'omplen de morts y ferits.

A la casa de socors

Quadro imponent

Bilbao, 24. — Davant la casa de socors de l'Aixample s'agombolá immensa gentada que desitja entrar en dit establiment, impedintho forses de la guarda civil, del cos de seguretat y de la guarda municipal.

La casa de socors presenta un quadro imponentíssim. A terra's troben 31 nois de set a nou anys, tots ja cadavres, y altres dos en estat agónic.

Els cadavres d'altres nois han sigut portats a l'hospital. Es impossible precisar el nombre de ferits.

Gran multitut de senyores y cavallers ofereix tristíssim quadro davant la casa de socors plorant y cridant.

45 morts.-Les autoritats.-El públic

Bilbao. — (Urgent).—A la casa de socorro de l'Aixample ascendeixen ja a 39 els nens morts.

A la casa de Marsana hi ha tres morts y altres dos a l'hospital, apart de molts ferits.

Els cadavres serán conduits als pabellons d'Elajaberri pera su identificació.

L'Ajuntament celebrará sessió extraordinaria aquesta nit a les dotze, amb motiu de la catástrofe.

Totes les autoritats se troben a la casa de socor de l'Aixample aont l'espectacle es cada vegada més trist.

Per moments aumenta pels voltants de la casa de socorro la gentada que crida y plora desesperadament pels cadavres.

El jutjat ha comensat a instruir diligencies.

El trasllat dels cadavres se farà per mitj de camilles dels cossos de la guarnició, conduides per soldats.

En una farmacia propera al Circol de l'Aixample ha mort altre nen. Se creu que hi há més cadavres en altres cases properes.

Informació de l'extranger

La guerra dels Balkans

El Rey de Serbia

Belgrado.—Ha arribat el rei, essent objecte de frenétiques aclamacions.

El sobirá ha sigut rebut a l'estació pel govern, el Parlament, els ministres de Rusia, Bulgaria y Grecia y tot l'element oficial.

L'arcalde ha donat la ven vinguda al «libertador dels pobles serbis», assegurant que'l poble serbi está resolt a defensar les conquestes, contra tots. (Entusiastes aplaudiments).

El rei ha contestat que's deu gratitut a l'exército que tant dignament ha complert el seu deber.

Les pérdues serbies

Belgrade.—Les pérdues dels serbis en els combats desenrotllats durant quatre dies y quatre nits davant de Monastir, s'eleven a uns set mil, entre morts y ferits.

La qüestió de l'Albania

Viena. — El diari «Neue-Tagenblatt» desmenteix els rumors de que sería proclamada la independencia de l'Albania baix la protecció dels barcos de guerra extrangers.

Pera'l cop decissiu

Rieka. — Els montenegrins retiren tropes de Sant Joan de Medua y reconcentren forces entorn d'Escutari.

El generalissim grec

París.—Atenes.—El Diari Oficial publica la promoció del Diadoc a general en cap de l'exército grec.

L'actitut d'Austria

Budapest. — Se desmenteixen categóricament les noticies que han circulat per l'extranger sobre la suposada movilització de l'exército austro-hongarés.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Avuy dilluns no hi ha funció. Demà dimars 14.ª de Abono «Cavalleria rusticana» per les senyoretes Agostinelli, y Callao y els senyor Grancini y Pacini. «Pagliacci» per la senyora Kaftal y els senyors Colazza, Viglioni, Borghese Pacini y Galiofre.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyia Larra - Giménez - Abadía. Avui dilluns, dos quarts de deu nit, la comedia «Por la misma senda» y el drama en 3 actes

ENTRE RUINAS

Dijous tarde primera d'abonament a benefici del col·legi de nenes pobres de Barcelona.

Teatre Novetats

Gran companyia Cómic-Dramàtica de

RICARD CALVO Primera Actriu **Lola Velazquez**

Avui dilluns a un quart de deu. Primer «Tocino del cielo» según:

EL ZAPATERO Y EL REY

Dimars 4.ª de Abono, Institud Benéfic Social, «El zapatero y el rey». Se despatxa a Comptaduría.

Eldorado. COMPANYIA Avui dilluns Villagómez

El entremés, «Solico en el mundo» y la comedia en tres actes, «Sin familia». Dimars: «Solico en el mundo» y Amor verdadero». Dijous próxim, ESTRENO de la alta comedia en 4 actes, «Las murallas de Jericó» de grandiós éxit en Londres. Segueix obert el Abono a 10 dijous de Moda.

Gran Teatre Espanyol

Sindicat d'autors dramàtics catalans

Avuy dilluns a les nou, funció extraordinaria 3 obres d'éxit 3. PREUS POPULARS

ELS SEGADORS DE POLONIA, Burgas

L'HOME DE PALLA, Iglesias 2 actes

La victoria dels 110

2 actes y 3 quadros den Muntañola. Dimecres estrena de la tragedia en un acte, «Epitalami» un acte de l'A. Carrión.

Teatre Soriano

Avui dilluns, tarde no hi ha Matinée. Nit a dos quarts de deu. Primer: «El golfo de Guinea» según «La montaña de oro» tercer: El célebre «Gualiro el feo» éxit immens; quart «Bohemios». Demà dimars Matinée a dos quarts de cinc. Divendres Estrena important «Le mary Tornes» éxit en Madrid. Se despatxa en el Centre de Localitats Plassa Catalunya 9.

FRONTO COMTAL

Dos grans partits pera avui a les 4 y quart.
ROJOS: Cazaliz, Otegui
BLAUS: Urcola, Bienner
Entrada 1'50 ptes.

Concerts

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer orde. Sarsuelas alegres. Continuament Grans Debuts.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GIRALT, 3

Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert

Music-hall Parisenc de Primer Ordre
Grans concerts tots els dies Tarde y Nit per una important «Companyia de Varietès».

CONCERT - LA GRAN PEÑA - SANT PAU, 83

Tots els dies tarde y nit, grans concerts prenenthi part «La Calavera».

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, devant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els dies tarde y nit, per una important «Companyia de Varietés».

Cinematógrafs

IDEAL CINE

Estrenes. «La hija del banquero» «Ingenieros militares de Portugal» «¿La vida ó la muerte» «Actualidades» 47 «O koma San» últim dia «Gente honrada» y «Historia de una muchacha abandonada. Demá sesió a benefici dels de la Defensa Social.

DIORAMA Avui dilluns dues estrenes

Tratado Secreto

«Amor eterno,» «Hija del ciego» «Schiovanni» «Un episodio de Waterloo» y altres.

Gran saló cine Doré

Avui dilluns hermosisim programa de cinematógraf y

4 Colossals Atraccions, 4

El popularisim «Pepe Marqués» caricatic excentric l'únic en son genre y el més aplaudit en son genre. El eminent musical rey de la Concertina «Saldac». Ovacions al major duet que hi ha a Espanya «Los Romeu» Els nous barristes en Barcelona «Los chauffeurs». El major programa de Barcelona l'únic veritat en treball y presentació, res de falsos reclams l'únic que's fa en aquet local es donar atraccions de merit reconegut per tots el públics de Espanya y del extranger.

El 29 benefici y comiat del popularista

Pepe Marqués

El 7 decembre reapereixerá devant d'aquet públic la hermosa

PAQUITA ESCRIBANO

CINE DIANA

Avui grandiós programa. Grans estrenes.

Lucha de Corazones

«El azufre» «Bebé y el Banquero» «Se desea una abuela» «Actualidades Gaumont» núm 47 «La banda de la mano sucia» «El Amigo de la esposa» «Cebollino asiste a la fiesta» y altres. Demà dimars de Moda «Locura de amor».

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, bouillabaise. Dissaptes menú corrent y vegetariá.

SORTIDA DE VAPORS CORREUS

dels ports europeus pera l'América del Sur durant el mes de novembre

Vapor anglés «Amazon», sortí el día 1 de Cherburgo y arribará a Buenos Aires el día 24. **

Vapor francés «La Gascogne», sortí el día 2 de Burdeus y arribará a Buenos Aires el 22. **

Vapor espanyol «León XIII», sortí el día 3 de Barcelona y arribará a Buenos Aires el día 25. **

Vapor anglés «Oronsa», sortí el día 3 de La Rochelle Pallice y arribará a Montevideu el día 24. **

Vapor italiá «Umbria», sortí el día 4 de Genova y arribará a Buenos Aires el 25 *

Vapor italiá «Ravenna», sortí el día 5 de Genova y arribará a Buenos Aires el día 26. *

Vapor espanyol «Valbanera», sortí el día 6 de Barcelona y arribará a Buenos Aires el día 1 de desembre.

Vapor italiá «Tomaso di Savoia», sortí el día 8 de Génova y arribará a Buenos Aires el día 25 de novembre *

Vapor holandés «Zeelandia», sortí el día 7 de Boulogne y arribará a Buenos Aires el día 29. **

Vapor alemany «Blücher», sortí el día 8 de Boulogne y arribará a Buenos Aires el día 27. **

Vapor anglés «Araguaya», sortí el día 8 de Cherburgo y arribará a Buenos Aires el día 30. **

Vapor francés «Pampa», sortí el día 10 de Marsella, y arribará a Buenos Aires el día 30. *

Vapor italiá «Príncipe Umberto», sortí el día 13 de Genova y arribará a Buenos Aires el día 30. *

Vapor italiá «Argentina», sortí el día 14 de Genova y arribará a Buenos Aires el día 4 de desembre *

Vapor alemany «Cap Arcona», sortí el día 15 de Boulogne y arribará a Buenos Aires el día 4. **

Vapor italiá «Bologne sortí el día 16 de Genova y arribará a Buenos Aires el 5 *

Vapor anglés «Van Dick», sortí el día 15 de Cherburgo y arribará a Buenos Aires el 8. **

Vapor francés «La Bretagna», sortí el día 16 de Burdeos y arribará a Buenos Aires el día 6. **

Vapor anglés «Orcoma», sortí el día 17 de La Rochelle Palice y arribará a Montevideo el 7. **

Vapor italiá «Duca digli Abruzzi», sortí el 20 de Genova y arribará a Buenos Aires el 8. *

Vapor francés «Valdivia», sortí el 20 de Marsella y arribará a Buenos Aires el 9. *

Vapor alemany «Kónic Friedrich August», sortí el día 21 de Boulogne y arribará a Buenos Aires el 10.**

Vapor anglés «Asturias», surt el 22 de Cherburgo y arribará a Buenos Aires el 14. **

Vapor italiá «Ré Vittorio», surt el 27 de Genova y arribará a Buenos Aires el 14 *

Vapor espanyol «Cádiz», surt el 27 de Barcelona y arribará a Buenos Aires el 22 **

Vapor holandés «Hollandia», surt el 28 de Boulogne y arribará a Buenos Aires el 21. **

Vapor italiá «Indiana», surt el 30 de Génova y arribará a Buenos Aires el día 20 de desembre *

Vapor italiá «Savoia», surt el día 30 de Genova y arribará a Buenos Aires el 21. *

Vapor francés «Plata», surt el día 30 de Marsella y arribará a Buenos Aires el 22. *

Societat Catalana d'Edicions

Quota mínima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911

I. LES IDEES POLÍTIQUES D'EN VALENTÍ ALMIRALL, per *Alexandre Plana*, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall *Espanya tal com es*, *Contestació a Núñez de Arce*, y *L'immoralitat a Espanya*.

II. PROSES BARBARES, per *Prudenci Bertrana*.

III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novela den *J. Pous y Pagés*.

Volums del primer semestre de 1912

I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per *Manuel de Montoliu*.

II. ORIGENS DEL CONEIXEMENT, per don *Ramón Turró*. Volum I.

III. ORIGENS DEL CONEIXEMENT, per *D. Ramón Turró*. Volúm II.

Seguiran obres de *Joaquim Ruyra*, *Josep Carner*, *Lluis de Nicolau*, *Ramon Rucabado*, *Pompeu Fabra*, *Gabriel Alomar*, *Josep Maria Tallada*, *Romá Jori*, etc.
Els volums estaran elegantment impressos y constaran de 200 a 400 planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de suscripció

Gran Diploma de Honor y 10 Medallas
RELOJ ORIÓN AFINACIÓN CRONOMÉTRICA
VÉNDESE EN LAS RELOJERIAS

FÁBRICA DE VELS - MANTELLINES - TULS - SEDERÍA - GENRES DE PUNT
A L'ENGRÒS Y DETALL
FRANCISCO DE A. PLANAS
RONDA DE SANT PERE, NÚMERO 15 (ENTRE PASSEIG DE GRACIA Y PLASSA DE URQUINAONA)
ARTICLES DE TEMPORADA DE SUPERIOR CALITAT A PREUS D'OCASIÓ

URALITA ROVIRALTA
PERA TEULADES
ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos
ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS
Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

PAL-LAS DICCIONARI ENCICLOPÈDIC MANUAL en cinc idiomes
CINC DICCIONARIS EN UN
15
per pessetes 10
Tamany 16 per 22 — 1,526 planes — 4,000 gravats — 165,000 veus
Diccionari complet de la Llengua espanyola, amb les equivalencies franceses, angleses, alemanyes y italianes. — Diccionari Biogràfic, Geogràfic y Històric. — Diccionari Francès-Espanyol, Anglès-Espanyol, Alemany-Espanyol y Italià-Espanyol. — Conjugació dels verbs en espanyol, francès, anglès, alemany y italià. — Indispensable a tots el professors, alumnes, comerciants, dependents de comers y banca, periodistes, abogats, metjes, arquitectes, secretaris d'Ajuntament y de Jutjat, y en general a tots els que llegeixin o aprenguin idiomes.
Se ven en totes les llibreries d'Espanya y a casa l'editor, Joaquim Horta, Méndez Núñez, 3 y 5

EL REUMATISME
BALSAM TRIVON
medicament descobert per un eminent professor que després d'alguns anys d'estudis ha lograt imposarse d'una manera tan poderosa a les malalties del reuma o dolor, que amb una sola frega d'EL TRIVON, al matiati queda alliviat de tal manera que pot considerarse curat.
Puig si els que pateixen de reuma o dolor fossin da de tan meravellós medicament y se prengués la molestia de llegir el prospecte que va acompanyat en cada ampolla, se convencerien que EL TRIVON es el medicament que buscaven pera curarse radicalment.
El que pateix d'alguna de les malalties que indiquem a continuació o al primer moment de presentarse un simptoma d'elles, acudeixi al TRIVON; podrá després conversos que nostra indicació es merexedora d'un veritable agraiment.
Reumatisme, Dolors nerviosos o Neuralgies
Mal de cap, Hemicranees (migranya), Cefalees, etc.
De venda a Barcelona: Segalá, Rambla Flors, 4; Rambla del Mitg, 17; Vda. Alsina, passatge Crédit, 4; Serra, Peixal, 5; Viladot, Rambla Catalunya, 36; Andreu, Rambla Catalunya, 66; Ferrer, Princesa, 4; Farmacia de la Creu, Escudillers, 34.

ACABA DE PUBLICARSE
Els Segadors de Polonia
Episodi dramàtic
den Josep Burgas
Se ven en aquesta Administració. Preu: 2 rals

¿?
Perquè no vos desfeu immediatament y per sempre d'aquesta llaga, d'aquest eczema, d'aquestes malalties de la pell que vos fan la vida insofrible?
Perquè conserveu aquesta malaltia quines conseqüencies poden ésser gravíssimes?
Perquè no empleeu immediatament el nou mètode del senyor L. Richelet?
Sens vacilació deveu seguirlo, perquè no podeu ignorar les curacions, moltes vegades inesperades, obtingudes en sa comarca.
Informeuse y comenseu sens més tardar aquest tractament; aquest és el millor consell que vos podem donar.
El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions de la fortuna.
Hi ha també un tractament pera nois de 3 a 16 anys.
El senyor RICHELET acaba d'instalar dipósits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.
Un follet, en llengua castellana, tractant de les malaltues de la pell, será enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.
Pera obtenir gratuitament aquest follet, basta dirigirse al senyor
L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, A SEDAN (FRANCIA)
Barcelona.—Senyors Vicens Ferrer y C.ª, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.— Senyors fills de J. Vidal y Ribas, Moncada, número 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—Doctor Andreu, Rambla de Catalunya, 66, farmacia.—Senyors Uriach y C.ª, Moncada, 20, drogueria. Senyors Riudor y Parés, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—D. Josep Segalá Estalella, Rambla de les Flors, 4, farmacia (Centre de especifics).—D. Viladot, farmaceutic.—D. Antoni Serra, farmaceutic

Aixarop de fosfat de cals gelatinós
Casadesús
del Dr. Quixart
TÒNIC, RECONSTITUIENT
De gran valor a l'època de la creixenda dels nens. 2'50 pessetes en farmacies y ARC DEL TEATRE, NÚMERO 21. — BARCELONA

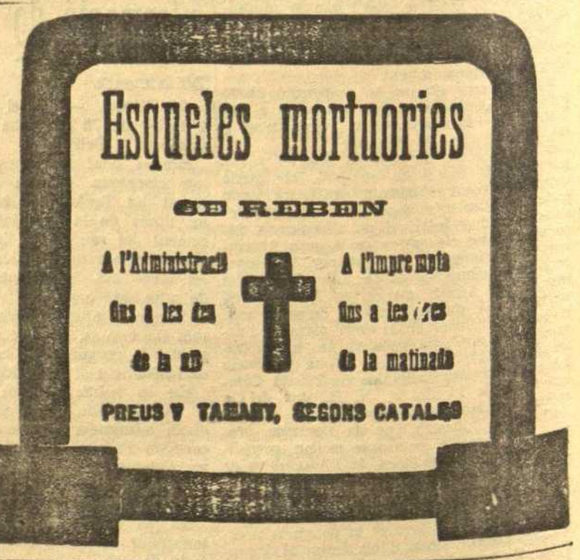
DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en llis tres, propietaris, industrials y comerciants desde'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usufruits y parts indivises, y sobre generes, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entresol.

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA
MOTORS
A GAS, BENZINA, GAS POBRE, etc. Preus econòmics y resultats garantits. Nombroses referencies
DAVID FERRER Y C.ª
(Societat en comandita)
Corts, 586 -- BARCELONA

PIANOS Y HARMONIUMS de ocasió, desde 8 fins a 15 pessetes al mes. Carrer del Bruc, núm. 70, entresol, primera

MALALTIES DE LA BOCA
PASTILLES NIELK
DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIT. -- Se ven en totes les farmacies

Eficasses contra les Angines, Crup, Ronquera, Pudor de l'alé, , Inflamacions de la gola. Les
PASTILLES NIELK
calmen l'irritació produida per l'excessiu ús del tabac y són indispensables a les persones que tan sotrir a sa gola un treball fadigós, especialment els oradors y cantants. — Pera evitar imitacions y falsificacions y com a garantia de llegitimitat, exigeixis en cada capsa el sagell (imprès en tinta roja) dels dipositaris
J. Uriach y Comp., Moncada, 20. - Barcelona